

BACHELOROPPGAVE

Vil ein økning av studiestøtte til 1,5 G føre til at studentene vil studere meir?

av

Kand nr 500 – Martin Savland

Will an increase in financial support for 1.5G allow students to study more?

Økonomi og administrasjon
KA692
Mai 2013

Rettleier: Bharat P. Bhatta

Forord

Denne oppgåven er skrevet for å sjå om heltidstudentene i Sogndal vil jobbe mindre deltid dersom dei fekk ein høgare studiestøtte. Eg hadde som mål å sjå på om studentene følte studiestøtten var godt nok i forhold til deres økonomiske situasjon. Dessuten ville eg sjå om deltidsjobb påverket negativt for studentene i Sogndal i forhold til studiet. Eg tok føre meg både mikroøkonomiske og makroøkonomiske teori. På tross av at det finast ein lignande oppgåve for Trondheim og at vi har hatt noen lignande undersøkelse nasjonalt er det likevel lite forskning tilknytta ein liten stad som Sogndal.

For meg har det vært utfordringer, interessant, spennande og krevsomm. Som igjen har gitt meg mange spennande oppdragelse for korleis studentene i Sogndal føler studiestøtta er. Oppgåven har dessutan gitt meg mykje læring innafor temaet og eg føler meg stolt over å fått jobbet med eit slikt spennande tema.

Eg vil takke Bharat P. Bhatta førsteamanuensis på Hisf som min veileder. Eg vil dessutan takke andre forelesarar på Hisf for nyttige tips på teori og metode. Dessutan vil eg takke Torbjørn Årethun for kjelde knytt til Arbeidstilbodet som var svært nyttig i min oppgåve. Eg vil dessutan takke alle respondenter som har svart på undersøkinga og medstudenter som Kjetil Eliassen og Else Henriette Lekven for tips til spørreundersøkinga og tips til rettskriving knytt til min oppgåve.

Abstract

This thesis has looked at how an increase in financial support would cause the students any less would work part-time. I have seen how a possible change to 1.5G would affect in a regional area Sogndal. Investigations that have been done before shows that students nationally struggled to get financial support alone to cover the total consumption in a month. After several attempts to find someone to work with it became clear in November that I would not find someone, sending the application to work alone that was accepted. When I got told that I could work alone I was very busy around Christmas time and find something to write about. Because of my involvement in student politics and because the media had discussed a bit about financial support, I choose assignment of study support.

The first part of my thesis is about the introduction and the question in my thesis. Here I prioritized making an issue which was related to the topic and as easy to use in their assignments. I have moreover seen appraisal background and disposition in the first chapter. The second part of my thesis is more theory associated the research question. Here I used consumer theory and growth equation theory to show how a rise of support will affect students.

Third part about trading methodology and data collection tool. Here I worked with an asking survey with 127 respondents / students who responded and how I have proceeded step by step in the survey.

Part Four is the analysis. Here I got answers including 7 of 10 want a higher financial support and that 45% of the student population in Sogndal result in the survey, not have tried to obtain part-time job. First I presented answers questions. So took I the variables that were most exciting questions in relation to issues together with either gender, age or degree program. Finally I looked at some potential connections between and wished financial supports together with students part-time work.

Part five is the conclusion and summation of the thesis. Some of the most important found I found out in relation to inquire survey is that fleisteparten is doing things easy with academic support and financial support should have a slight increase, but not as great as 1.5 G. I will conclude by critical look at the tasks and discuss possible improvements

Samandrag

Denne oppgåva har sett på korleis ein økning i studiestøtten ville ført til at studentene eventuelt ville jobbe mindre deltid. Eg har sett på korleis ein eventuelt endring til 1,5G ville påvirke i eit regionalt område som Sogndal. Undersøkinger som har blitt gjort før viser at studenter nasjonalt slitt med å få studiestøtten aleine til å dekke heile forbruket på ein månad.

Etter fleire forsøk på å finne nokon å samarbeide med vart det klart i november at eg ikkje ville finne noen og dermed sende eg inn søknad om å jobbe aleine som vart godtatt. Når eg fekk beskjed om at eg kunne få jobbe aleine vart eg veldig opptatt rundt juletider og finne noe å skrive om. På grunn av mitt engasjement i studentpolitikken og på grunn av at media hadde diskutert litt om studiestøtte, valgte eg oppgåven om studiestøtta.

Første del av min oppgåve handler om introduksjonen og problemstillinga i min oppgåve. Her prioriterte eg å lage ein problemstilling som var relatert til temaet og som enkel kunne brukes videre i oppgåven. Eg har dessutan sett på avgrensing, bakgrunn og disposjon i første kapitel. Andre del av min oppgåve er meir teorien tilknytta problemstillinga. Her har eg brukt konsumentteorien og vekstligninga teorien for å vise til korleis ein økning av studiestøtta vil påverke studentene.

Tredje del handel om metoden og datainnsamlingsverktøyet. Her har eg jobbet med ein spørreundersøking med 127 respondentar/studenter som svarte og korleis eg har gått fram steg for steg i undersøkinga.

Del fire er analysen. Her eg fekk svar på blant annet 7 av 10 ønsker ein høgere studiestøtte og at 45 % av studentmassen i Sogndal i følgje undersøkinga ikkje har prøvd å få tak i deltidsjobb. Først presenterte eg svarene spørsmål for spørsmål. Så tok eg variabler som var dei mest spennande spørsmålene i forhold til problemstillinga i lag med enten kjønn, alder eller studium. Til slutt såg eg på litt eventuelle sammenhenger mellom ønska studiestøtte og om studentene hadde deltidsjobb.

Del fem er konklusjonen og oppsummeringer knytt til oppgåven. Noen av dei viktigaste funnet eg fant ut i forhold til spørreundersøkinga er blant annet at fleisteparten klarer seg greitt med studiestøtten og at studiestøtten burde ha ein liten økning, men ikkje så stor som 1,5G.

Eg vil avslutter med å sjå kritisk på oppgåven og drøfter eventuelle forbetringer

Innhold

1.0 Innledning	7
1.1 Problemstilling	7
1.2 Expected contributions (bakgrunn)	8
1.3 Avgrensing	10
1.4 Disposisjon.....	10
2. Teori.....	11
2.1 Konsumentteorien	11
2.1.1 Konsumenten sin tilpassing.....	13
2.1.2 Sammenheng mellom økning av studiestøtte versus lønn fra deltid.....	15
2.1.3 Substitusjonsverknad	15
2.1.4 Inntektsverknad.....	16
2.2 Vekstligninga	16
3. Metode	19
3.1 Kvantitative metoder	19
3.2 Etikk.....	20
3.3 Spørreskjema	20
3.3.1 Utforming av spørreskjema.....	21
3.3.2 Layort.....	21
3.4 Bekvemmeligutvalg	22
3.5 Feilkilder	23
3.6 Analyse av spørreskjema	24
3.7 Regression	25
4. ANALYSE.....	28
4.1 Descriptive analyse	28
4.2 Regression analyse	40
4.2.1 Regression mellom Kjønn og Deltidsjobb	42
4.3 Diskusjon	43
5.0 Konklusjon.....	48
5.1 Kritisk vurdering av arbeidet	49
Literaturliste.....	51
Vedlegg spørreundersøkinga.....	53
Vedlegg Grafer og tabeller.....	55

1. Innledning

1.1 Problemstilling

Vil ein økning av studiestøtte til 1,5 G føre til at studentene vil studere meir?

Denne oppgåven skal prøve å svare på følganje spørsmål.

Kor mange studenter jobber deltid mens dei studerer?

Klarer studentene seg med stipendet i forhold til studiestøtte?

Er støtte frå Mor og far viktig for å klare seg økonomisk?

Status i dag er at det er mange heltidsstudenter som må jobbe for å klare seg økonomisk (Studenttorget, 2012). Man ser likevel eit mønster at studenter som bur i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim oftere må jobbe på grunn av høgare husleige ein mindre plasser som Sogndal og Volda. Dette betyr sjølv sagt litt om studentene må ta på seg deltidsjobb for å klare seg økonomisk i kvar dagen.

Problemstillinga vil sjå på eit lite område som Sogndal og sjå om ein økning i studiestøtte vil føre til at studentene vil jobbe mindre og studerer meir. Problemstillinga skal dessutan forklare om studentene sitt forhold til studiestøtten og om studentene i Sogndal er fornøgd med lånet og stipendet frå lånekassen eller ønsker eit studiestøtte opp mot 1,5G.

Problemstillinga er dessutan valgt sida temaet har hatt høg samfunnsmessige interesser i norsk høgare utdanningspolitikk. Problemstillinga vil gi eit betre svar på om studenter frå ein mindre plass som Sogndal føler studiestøtten dekker forbruket til studentene. Dessutan vil problemstillinga sjå på eit tema som er lite forsket på og som ofte har sett mer på studentene kjøpekraft nasjonalt framfor eit lite mer regional område.

Eg valgte problemstillinga av mange grunner, men største grunnen er at eg sjølv er student og ville finne ut meir om mine medstudenter klarer seg med stipendet. Eller om mange studenter er avhengig av foreldre eller deltidsjobb. Som studentpolitikker i Sogndal har eg snakket med studenter om utfordringer i Norge knytt til å være student. Eg fant dermed ut at ein oppgåve knytt til studiestøtte og diskusjonen rundt 1,5 g kunne være eit spennande tema å skrive om. Problemstillinga vil hovedsakleg sjå på korleis ting er i dag i forhold korleis den blir med 1,5 G i studiestøtten.

Eg meiner problemstillinga har samfunnsmessige interesser fordi man går inn i eit tema som har interesser både for norsk utdanningspolitikk, studiekvaliteten og for samfunnen elles gjennom at mange studenter jobber både i offentleg sektor og privat sektor etter utdanning. Jo høgare kvalitet på studentene jo betre

1.2 Expected contributions (bakgrunn)

Bakgrunnen for at eg ønsker å sjå på denne problemstillinga er at denne saken har blitt diskutert ein del både blant media, politikkere og studentpolitikkere. Som velfredansvarleg i Studentparlamentet har dette arbeidet samanheng med arbeidet mitt i studentparlament og i studiet mitt som er økonomi og administrasjon. Ein annen grunn for å sjå på saken er spenninga knytt til om studentene i Norge faktisk får den studiestøtten dei treng innafor eit lite geografisk område. Vil ein økning i studiestøtte føre til at studenten i det området vil studere meir eller vil økningen gå til andre ting som mat, alkohol, klede og fritid osv? Desse spørsmålet handler om studentene klarer seg med stipendet eller ikkje. Eller om ein økning kun vil auke forbruket til studentene på urelevante ting knytt til studiet? Ein høg studiestøtte kan likevel føre til at det blir for lukrativt å studere og vi får mange studenter som studerer berre for å studere.

I Sogndal har man 7477 innbyggere og med 2000 studenter i tillegg kan man sei at ca 21.1% av innbyggere i Sogndal er studenter. Noko som er godt over landsgjennomsnittet knytt til forholdet fastbuer og student (Sogn og Fjordane Fylkeskommune). Her viser eg til ein undersøkelse frå SSB som seier at Sogndal hadde hatt ein folkeauking på 10% dersom man hadde regnet med studenter (Andersen, E. & Utne, H. 2012). Dermed blir det spennande å sjå på om studenter i Sogndal føler det er lett/vanskelege å få jobb i Songdal. Siden dersom resultatet viser at studenter føler det er vanskeleg å få deltidjobb/ jobb innafor studiene. Vil det være eit argument for ein høg studiestøtte.

For staten har dette ein veldig stor interesse knytt til det økonomiske. Viss regnestykket mitt stemmer vil det då være ein utgift på 6 milliardar per år. Noe av dette vil dem sjølv sagt få att gjennom at studentene bruker meir på forbruk, men likevel vil det bli ein ekstra kostnad. Eg kommer ikkje til å gå inn på det økonomiske temaet videre på bachelor, men untak av om studentene føler dei får nok stipend. Ein annen viktig del for staten handler om at mange av studentene er nye arbeidstakere etter endt studiet. Derfor er det viktig for dem at de som studerer bruker nok tid til å studere slik at staten slipp å bruke mykje tid på opplæring/ lære opp studentene på ting dei skulle kunne. Viss studentene må jobbe for mykje deltid stryk studentene på eksamen. Dette fører både til at dem lærer mindre, men også at det tar lengre tid å få igjennom studene på utdanninga og staten taper penger på at studentene kommer seint i

arbeid.

For samfunnet har dette ein stor innverknad både for næringslivet/kommuner, foreldre/familie til studentene og universiteter/høgskuler.

Næringslivet har to sider med studiestøtte. Ein studiestøtte som gjer at mange studenter må jobbe gir næringslivet viktig arbeidskraft og man kan ansette studenter til å jobbe kveldstid. Næringslivet med spesielt butikker, kafeer, restauranter og hotel er blant næringer som aktivt har studenter som deltidarbeidere. Desse næringer er nok ikkje motstandere av studiestøtte, men skulle alle studentene slutte å studere ville det ført til store konsekvenser for desse næringene. Når det er sagt har NHO pratet ein del om økt studiestøtte spesielt knytt til enkelte næringer som helsearbeidere og ingeniører. NHO står for (Næringslivets Hovedorganisasjon). Både næringslivet og kommunene har dessutan ein agenda for høg studiestøtte. Begge gruppene ønsker studenter som har kompetanse som er relevant knytt til studiet dei har gått på. Derfor vil man anta at NHO ikkje er blant aktørene i samfunnet som er mest interesert i ein øking og det er også usikkert om kommune har noen sterke meininger verken for eller mot 1,5G. (Aftenposten, 2012)

For familie/foreldre vil ein høg studiestøtte til 1,5G betyr at foreldre må sponse sine barn mindre med penger. Dette er spesielt positivt for studenter med barn som då ikkje blir avhengig av samboer, ektefelle eller mor og far. Ein annen positivt ting med dette er at det gir studenter som kommer av mindre ressurssterkefamilie muligheten til å studere, men ein høg studiestøtte kan likevel føre til at det blir for lukrativt å studere og vi får mange studenter som studerer berre for å studere.

Universitet og høgskulen vil med ein høg studiestøtte sannsynlegvis få fleire studenter gjennom studiet på normal måte. Med det betyr det at fleire vil stå på eksmaen sida studentene slepp å måtte jobbe så mykje deltidsarbeid. Ein annen pluss vil være at fleire studenter sannsynlegvis får betre tid til å prioritere å jobbe i ulike studentorganisasjoner, men dette kommer sjølv sagt an på fleire faktorer.

Ein negativ konsekvens med ein høgere studiestøtte vil derimot føre til at fleire useriøse studenter vil söke på studier og man risikerer også at man får for store kull med studenter som vil studere. Dette kan føre til at man får ein overbefolkinga av studenter.

I min oppgåve har eg lett etter dokumentasjon på at deltidsjobb påverker studiene og forsking frå 2007 viser at deltidsjobb inntil 20 timer kan være positivt for studiet (Bergens tidende, 2007). Det er likevel viktig å nemne at eg ikkje fant forsking frå seinare år. Dessutan er denne forskningen gjort i Danmark, men det blir spennande å sjå om Sogndal studentene føler det same?

1G= grunnbeløpet i folketrygen (Stavrum, 2013). Mens studentene har ca 1,1G i folketrygden. per dags dato, men per dags dato følgjer ikkje politikkere grunnbeløpet i folketrygden når vi får stipend og lån, men prisstigninga i samfunnet elles. Dersom 1,5G blir vedtatt vil politikkere i framtida bruke grunnbeløpet i folketrygda når dei skal gi stipend og lån til studentene. Fordi man då har eit tall å gå ut frå. (Iversen, 2012)

1.3 Avgrensing

Fram til nå har eg diskutert fleire grupper i samfunnet i forhold til studeistøtta, men eg vil kun ta utgangspunkt i studentene og med studentene meiner eg studentene i Sogndal. Eg vil dessutan kun ta utgangspunkt på konsekvensene til Studentene med ein økning i studiestøtte versus studiestøtta i dag. Oppgåven vil heller ikkje sjå på totale kostnaden verken for samfunnet, høgskulen eller næringslivet med at studentene får ein høgare studiestøtte. Eg tar dessutan forbehold om at studiestøtta økningen ikkje vil påverke boligprisene eller annet prisvekst i Sogndal. Eg kommer dessutan til å avgrense meg til berre Sogndal i denne undersøkinga.

1.4 Disposisjon

Denne oppgåven er bygd på

1. Innleiding
2. Teori + Begrep
3. Metode
4. Analyse
5. Konklusjon

2. Teori

Når eg skulle velje teori falt valget fort på å bruke konsumentteorien for å vise korleis ein økning i studiestøtta ville påverke studentene sine muligkeit til å kunne studere meir. Eg valgde dessutan å bruke litt makro tenkning knytt til vekstligninga for å vise at samfunnet ville på langt sikt tene på at studiestøtte er høg fordi total faktorproduktivitet ville stige, men på kort sikt ville BNP (brutto nasjonal produkt) minke fordi sysslesetninga ville bli redusert på kort sikt på grunn av at studentene ville ha jobbet mindre deltid.

2.1 Konsumentteorien

2.1 til 2.4 er kilda Arbeidstilbudet (Årethun, 2013).

Med studiearbeidet til studenter i Sogndal er målet å få finne kor mykje arbeid studentene ønsker å bruke på å studerer framfor å jobbe deltidsarbeid. Her viser eg til ein rapport som fortell at norske studenter studerer 34 timer i veka mot at studenter som jobber deltid kun studerte 18 timer, men hadde deltidsjobb ca 26 og ein halv time i veka. Her viser eg til kildene mine (Kunnskapsdepartementet. 2011).

Så kommer sprøsmålet kva faktorer er det som påverker studentene til å jobbe deltid framfor å studere?

Vi tar forutsetning at det å jobbe deltid er eit onde og at det å studere er eit gode. Vi tar dessutan føresetnad at tida studenter bruker på venner, mat, søvn osv er fast og ikkje kan endrast. Med andre ord vil vi ta utgangspunkt at studentene har ein viss tid i veka som dei kan studere versus deltidsjobb. Vi tar dermed utgangspunkt i timene du bruker i veka på studiene/ deltidsjobb vil ikkje påverke fritida, men kan påverke kvarandre. Med andre ord jobber du 1 time meir deltid i veka vil du måtte jobbe 1 time mindre studie i veka.

Viss man regner med at studenter har 42 timer i veka som man bruker på arbeid og studie. Vil man gjennomsnittleg jobbe/studere 7 timer i veka utenom søndag. Med andre ord vil studentene bruke $7/24 = 29.2\%$ av døgnet til studier eller deltidsjobb. 70.8 % av døgnet vil eg dermed ta forutsetning om at studentene bruker på fritid som mat, søvn, venner, idrett, spilling osv.

For ein student som ikkje jobber deltid vil 1 time ekstra med deltidsjobb ikkje påverke veldig studenten sin bruk av studiekvaliteten. Dersom man derimot jobber 20 timer deltid i veka vil 1 time påverke langt meir studenten sin mulighet til å kunne studere. Med andre ord må studenten jobbe deltid 1 time meir i staden for å studere. Dermed vil man oppleve at tida man har til å studere bli mindre og man får mindre tid til å førebu seg til eksamen.

Studiet er eit gode som er svært positivt for samfunnet spesielt på langt sikt, men for å kunne studere må man sove, bustad, etc, ha økonomiske muligheter, venner, fritid eksempel studentorganisasjoner osv. I dag ser man at økonomiske muligheter ikkje nødvendigvis betyr at studentene kan klare seg med studiestøtta, men må ha deltidsjobb i tillegg for å kunne ha nok penger til å betale ulike former for fritid. Ein person som studerer må derfor ta det vanskelege valget mellom å kunne studere fullt ut med eit mindre forbruk eller velje å jobbe deltid for å kunne leve det forbruket studenten ønsker. Mange studenter spesielt i dei større byene er nesten 100 % avhengig av støtte frå foreldre eller deltidsjobb for å klare utgifter som bustad, strøm, mat og andre utgifter tilknytta det å studere. Her viser eg til studenttorget som har postet ein undersøkelse utført av TNS Gallup for Nordea. Her forteller blant annet 8 av 10 studenter at studiefinansieringen ikkje heldt til livets opphold (Studenttorget, 2012).

Eg tar derfor føresetnad at studenter må enten leve av studiestøtte eller studiestøtte sammen med deltidsjobb.

Her vil eg likevel presisere at studie ikkje kan regnes som ekte fritid i forhold til konsumentteorien. Man kan for eksempel ikkje sei at dersom studiestøtten blir større vil studente studere heile tida. Mange kan velge å heller bruke tida på å engasjere seg i ein studentorganisasjon, være med venner, sitte på pcen eller gjøre andre ting som er fritid, men ikkje studierelatert. Grunner til dette er mange, men hovedsakleg vil studenter då se muligheten for å kunne bruke litt av tiden dei arbeider til å heller ha det gøy eller slappe litt av. Noen vil kanskje bruke tida mer på engasjement retta mot studentorganisasjoner, frivillige organisasjoner eller trening.

Fordi då kan studentene gjere mer av dei tingene man nedprioriterer på grunn av deltidsjobb og skule. Enkelte ville kanskje brukt tida si på festing og venner i staden for å øke arbeidet med studiet? Eventuelt å bruke litt av tida man jobber til å gjøre tingene som nemnt overfor. Med andre ord ville man sett at studentene sin fritid ville ha økt om man hadde økt studiestøtta, men eg tar føresetning at dersom studentene får ein økning i studiestøtta ville tida man brukte på deltidsjobb gått til studiet. Med andre ord kan vi ikkje sei med 100% sikkerheit at ein økning i studiestøtta/ reduksjon av deltidsjobb vil føre til at studenter studerer meir.

Vi legg derfor til grunn at utgiftene studentene har blir dekt med enten studiestøtte eller deltidsjobb. Med andre ord vil alt studentene tjener eller får av studiestøtta og deltidsjobb gå

til kjøp av forbruk og andre utgifter.

Vi tar nå utgangspunkt i likninga $pX = wL + wS$

Prisen $= P$ som er gjennomsnittprisen på alt studentene kjøper

Mengda $= X$ mengda eller X står for alt studenten/studentene kjøper for å kunne studere. For eksempel husleige, straum, mobil, mat og bøker osv.

$w =$ lønna man får fra deltidsjobber

$L =$ antall timer man jobber deltid i veka.

$S =$ antall timer brukt på studie i veka.

Vi veit at studentene har 24 timer i døgnet som kan nyttas til deltidsjobb, studie og fritid. Viss vi tar forutsetning at studentene har ein fast tid som må brukes på fritid som venner, søvn, mat osv står vi att med to faktorer som studentene må velge mellom studie og Deltidsjobb/arbeid.

Vi vil nå ta utgangspunkt at den tida studentene kan velge mellom studiet og deltidsjobb kallest N . Då vil studentene ha 7 timer per dag utenom søndag som kan velges mellom studier eller deltidsjobb per dag. Vi får då likninga $N = S + L$ som er likning 2

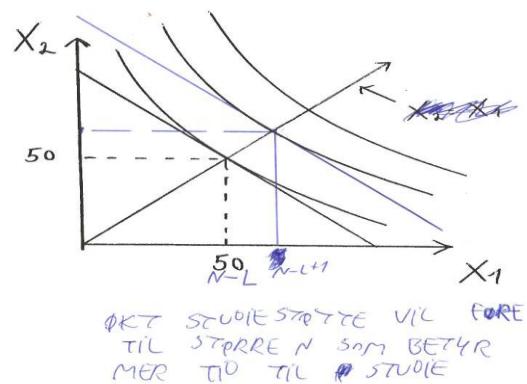
Vi løyser likning 2 $N = S + L$ med å ta utgangspunkt på L og får ein ny likning som blir $L = N - S$ som dermed blir likning 3. For å gå videre velger vi å sette inn for $L = pX = w(N - S)$

$$pX = wN - wS \quad pX + wS = wN \text{ som blir likning 4.}$$

Likning 4 er dermed budsjettlikninga. Denne likninga seier oss at den samla verdien av alle timer i døgnet kan delast opp i to konsum for: U endringen av studietilbud (WSL og U) endringen av forbruket som deltidsjobben gjev deg høve til (PX) Viss vi seier ein gjennomsnittstudent har 7 timer per dag utenom søndag som han kan bruke på jobb eller studier. Viss ein student då velger å gå frå 3 til 4 timer deltidsjobb per dag vil det betyr at X , og L vil øke, men det vil dessutan fører til at S blir mindre. Som betyr at studenten kan bruke mer på forbruk, men konsekvensen er at studenten vil kunne studere mindre i veka. Dette vil føre til at man får 1 time ekstra betalt per dag, men studenten må då ofre 1 time studier per dag til deltidsjobb.

2.1.1 Konsumenten sin tilpassing

Konsumenten sitt problem blir dermed å finne ut kva kombinasjon av studie og deltidjobb som er best for hans forbruk/ versus ønsket studietid. Målet er å finne den kombinasjonen som gir konsumenten den høgaste nytten. Gitt at studenten klarer å holde seg innanfor budsjettlikninga.

Denne figuren viser korleis ein budsjettlikning med indiffisekurven funker
(LøsningMikroV07 Idsø, 2007)

Her er studie regnet som X2 og Deltidsjobb regnet som X1. Budsjettlikninga viser at studenten/konsumenten får størst nytte når han kan jobbe X1 antall timer og studerer x2 antall timer i veka. Indiffisekurvene er dei tre kurvene som går skrått nedover og den nedeste er den som viser kryssinga mellom X1 og X2. Dermed viser den kva som gir størst nytte for studenten/konsumenten i forhold til studie versus deltidsjobb.

For å maksimere nytten som vi kaller U

$$U = u(X, S) \text{ gitt: } pX + wS = wN$$

Her kan vi sei studenten kan velje mellom X og S som er endogene variablar. Dette er variablar som studenten kan sjølv velje mellom i forhold til økonomi versus ønsket studietid. W, P og N derimot er eksogene variablar som er faste/gitt på forhånd.

For å løyse målet om at studenten/konsumenten skal utnytte maksimalt tid brukt til studie

versus deltidsjobb kan vi bruke lagranges metode.

$$L(X,S) - \lambda (pX + wS - wN) = u(X,S)$$

Vi går videre her med å partielt derivere L på hensyn til X OG S , Så setter vi likninga lik 0, og får

I min oppgåve vil eg bruke liten λ som den partielt derivere på hensyn til L, X og S .

$$\frac{\partial L}{\partial X} = U^x - \lambda p = 0 \quad \text{og} \quad \frac{\partial L}{\partial S} = U^S - \lambda w = 0$$

vi løyser ut på hensyn til lambda (λ) og får tilpassingvilkåret

$$\text{likning 5 } U^x/w = U^S/p$$

Dermed blir den beste kombinasjonen mellom studie og deltidsjobb dei hellinga på ei indifferenskurve mellom konsum og studie, U^S/U^X , er lik hellinga på ei budsjettline, W/P . eller

$$\text{likning 6 } U^S/W = U^X/P$$

Med andre ord kan vi sei at studenten skal tilpassa seg slik at nytta av den siste timen i deltidsjobben nytta, same som nytta av den siste timen på lesesalen.

2.1.2 Sammenheng mellom økning av studiestøtte versus lønn frå deltid

dei fleiste vil sei at ein økning i studiestøtte vil føre til at studentene vil studere mer og jobbe mindre deltid. Dette er ikkje alltid helt rett. Også her må vi dele verknadene inn i ein substitusjon og ein inntektsverknad.

2.1.3 Substitusjonsverknad: Påvirker kor mange som begynner å studerer, men ikkje kor mykje dei studerer. Med andre ord vil ein høgare studiestøtte føre til at mange som ikkje studerer, men som kunne tenke seg å studere ville begynne med studier. For mange kan ein økning i studiestøtte være det som gjør til at dei vil begynne på høgare utdanning.

Grunnen kan være at mange av dei som er utafor ofte kommer frå famillie med lavere utdanning. Vi må likevel sei at høgare utdanning per dags dato har stor rekruttering blant norske studenter målt i antall studenter.

2.1.4 Inntektsverknad: Inntektsverknadene med ein økning i studiestøtte vil føre til to ulike verknader. Først og fremst vil studenten kunne bruke meir av tida si på å studere studiene sine. Grunnen til dette er at man kan kutte på L som er antall timer brukta på deltidssjøbb sidan studentene får ein økning av inntektene sine gjennom studiestøtta. Formelmessig får vi $R_0 = X_2$ og $L \downarrow$

Den andre grunnen vil være at X_2 vil stige. Det innebærer at studiestøtten sin økning vil føre til at studenter som studerer vil få større del av sitt forbruk støttet av studiestøtten framfor deltidssjøbb.

2.2 Vekstligninga

Vekstligninga er ein langsiktig teori som forklarer korleis BNP blir endra i eit land på langsikt. (Vekst og velstand Årethun 2011)

Bnp blir avgjort av realkapital, sysselsetning og total faktorproduktivitet. Resten av oppgåven vil eg kalle mengda Realkapital =K mengda Sysselsetning =L og total faktorproduktivitet =A. total faktorproduktivitet er teknisk framsteg, endringen i tilgangen på naturressursar, sosial infrastruktur og endringen i kunnskapsamfunnet (utdanning).

Alt av utregninger er hentet frå (Vekst og velstand Årethun 2011)

Eg kommer til å bruke tall frå 1970 til 2012 i SSB og ta utgangspunkt på endringer i løpet av desse årene i BNP/brutto investeringer og sysselsetjing. Eg brukte statistikkbanken på SSB.no (Statistisk sentralbyrå, 2013).

Dessutan vil Bnp nå være (Y). For min oppgåven vil eg nå vise korleis ein økning i A vil påverke BNP. I følgje nasjonalregneskapet mellom 1970 til 2012 har sysselsetning (L) gått opp med 1,17 og bruttoinvesteringer har gått opp med 2.54 i gjennomsnitt per år. BNP har

gått opp med 3 %

Vi skal nå sette opp ein vekstligning på $gY = gA + agK + (1-a)*gL$

gY = vekstraten i Y frå eit år til det neste

$gY = (Y_{t+1} - Y_t) / Y_t$. Vi antall dermed at Y_{t+1} var på 103,1 og Y_t var på 100= Då er $gY = (103,1 - 100) / 100 = 3,1\%$. Dermed blir vekstraten frå år t til år $t+1$ på 3,1 %. Tilsvarandre for A, K og L

gA = vekstraten i total faktorproduktiviteten frå eit år til det neste

gK = vekstraten i realkapital frå eit år til det neste

gL = vekstraten i sysselsetning frå eit år til det neste

Sida vi ikkje kjenner til gA som vi skal regne ut ved ein seinare anledning. Vil eg heller forklare at vekstraten i BNP er lik vekstraten i totalt faktorproduktivitet pluss eit vegd gjennomsnitt av vekstraten i realkapital og sysselsetning.

Eg vil dessutan legge til grunn at kapitalen sin innteksandel er 0,35. Med andre ord er a 0,35. Her viser eg til side 51 i power pointen økonomisk vekst på fronter på hisf sine sider. Som viser til at a berre kan finast i forskningsrapporter, men er mellom 0,3 og 0,35 i Norge. Dessverre har eg ikke funnet tilgjenelege tall frå Nifu. Så her tar eg forutsetning at Kapitalen sin innteksandel er 0,35.

Vekstligninga $gY = gA + agK + (1-a)gL$

vi tar nå hensyn til total faktorproduktiviten og får

$gA = gY - agK - (1-a)gL = gA = 3 - 0,35 * 2,54 - (1 - 0,35) * 1,17 = 3,1\% - 0,89\% - 0,76\% = 1,45\%$
eller sagt med andre ord gjekk A(totalfaktorproduktivitet) opp gjennomsnittleg med 1,45% per år frå 1970 til 2012.

Dermed viser det at A er svært viktig for norges økonomiske historie. Ein økning på 1,45% i gjennomsnitt per år har betydd mykje for norges økonomiske forhold tilknytta BNP. Styrken med denne økninga er at Norge som nasjon sannsynlegvis har hatt ein økning ikkje berre på endringen på tilgangen til natur ressurser, men dessutan på sosial infrastruktur, teknisk framsteg og ikkje minst på endringen på kunnskapsamfunnet (utdanning). Med andre ord kan

vi sei at økningen på 1,45% mest sannsynleg har betydd at norges befolkning er blitt mer utdannet frå 1970 til 2012, med andre ord har vi ein befolkning som sannsynlegvis har ein høg grad av kompetanse målt mot andre land med mindre økning i total faktorproduktiviteten.

Dette kommer blant annet at Norge som nasjon saman med andre vestlege land har hatt A som sin viktigaste grunnlag for vekst i etterkrigen. Sida eit land på langt sikt er svært avhengig av at A stiger på langt sikt for å øke BNP på langt sikt.

Målet med å vise dette var derimot å vise at viss vi får ein større studiestøtte vil det ha to effekter. Nummer en vil være at sysselsetninga i Norge vil gå ned sida færre studenter må jobbe deltidjobb ved sida av for å kunne studere på spesielt kort sikt. Dessutan vil mange av dei som jobber litt deltid kutte ned på jobbinga på grunn av økt støtte. Det viktigaste vil likevel være at på langt sikt vil A bli større med ein større studiestøtte.

Grunnen til dette er at ein økning i studiestøtte vil føre til at studenter kan studere meir og dermed vil studiekvaliteten bli økt. Man kan dessutan sei at når man jobber mindre får man mulighet til å fokusere betre på studier og fritid som igjen øker endringen i kunnskapsamfunnet. Dette ser vi med at studentene då kommer til å få ein økning i studiekvaliteten som igjen gir ein betre utdanning og og på langt sikt vil sølgje for at A blir høgre. (Vekst og velstand Årethun 2011)

3. Metode

3.1 Kvantitative metoder

I 3.1 viser eg til boka Hvordan gjennomføre undersøkelser 2 utgave av Dag Ingvar Jacobsen (Jacobsen, 2005).

Når eg velger ein kvantativ metoder innebærer det for min oppgåve at eg lager eit spørreskjema som skal nå ut til mange studenter. Spørsmålene vil være med svaralternativer som studentene på egen hånd kan svare på gjennom personintervju gjennom å spør dem på Kantinen, Biblioteket og fossbygget. Eg gjekk rundt på byggene og spurte alle studentene eg såg om dei ville svare på undersøkinga. 127 respondentar svarte ja på spørsmålet om dei ville ta undersøkinga gjennom ein periode på tre dager.

Fordelen med spørreskjema er at man når mange og man når sannsynlegvis den konkrete gruppen man er ute etter, med det meiner eg at man får muligheten til å få svar frå mange studenter som alle er studenter på hisf på eit kort tidspunkt. Man får dessutan ein lagt større bredde av studentmassen med spørreskjema framfor intervju sida man når ut til fleire. Man får dessutan ein meir målbal undersøkelse å gå etter ein viss man har intervju.

Ulempene til kvantitativ metode kan være at min oppgåve får for lite kunnskap om kva studentene faktisk meiner er problemet knytt til studiestøtte og bakgrunnen for dette. Dessutan kan eg oppleve at studenter som jobber ulike perioder kan fort slite med å gi eit godt svar på kor mykje dei faktisk jobber på eit svaralternativt. Eller foreksempel at deltidjobben berre i perioden går for hardt ut over studiene.

Etter litt fram og tilbake med meg sjølv og diskusjon med veileder kom eg fram til at eg ville bruke for det meste ein kvantitativ metode med spørreskjema, men eg ville suppelere med hjelp av litt sekundær data innafor kvalitativt metode.

3.2 Etikk

Forskingsetikk handler blant om at eg som undersøker er opptatt av å gi respondentene mulighet til å kunne svare på spørreundersøkinga, uten at eg som undersøker skal kjenne til dei deres identitet eller bruke noko av dei opplysningene eg får inn mot dei. Eller gi

opplysninger til ein tredjepart. Med andre ord skal eg som undersøker være opptatt av at personverne og anonymitet skal være ivaretatt på ein best mulig måte. Min måte å jobbe for at respondentene var anonyme når dei snakket med meg, var blant annet at eg ikkje spurte etter informasjon som direkte kunne bli knyttet opp mot dei som navn, telefonnr og epost. Eit annet eksempel er at eg plasserte alder i tre grupper og kanskje viktigs av alt plasserte studium under instituttnivå. Derfor når ein respondent seier han går institutt for økonomi foreksempel er det ikkje nødvendig økonomi han går, men eiendomsmegling, jus, reiseliv eller økonomi blant annet.

Ein annen viktig etisk vurdering eg må tenke på, er at eg ikkje representerer studentpolitikk rollen min, men faktisk skal være uavhengleg og drive minst mulig påverknad av respondentene. Dette er viktig at eg er klar over når eg snakket med mine respondentar i forhold til påverking. Likevel er det kanskje aller mest viktigs at eg tenker på dette når eg skal analysere svarene eg har fått. Det er svært viktig at eg presenterer svarene etter kva respondentene har svart. Tolker det etter svarene eg har fått, og ikkje kva eg meiner eller ønsker om tema.

3.3 Datainnsamling

Eg skal undersøke studentene sine økonomi knytt til forholdet mellom studentene sin deltidsjobb og studiestøtta dei får som heltidsstudenter. For å greie dette har eg tatt utgangspunkt i eit reprensivt utval av studenter som går på høgskulen i Sogn og Fjordane (Sogndal).

Skjemaet vart sendt ut gjennom at eg som privatperson gjekk ut i kantina, biblioteket og datarommet på høgskulen og spurte studenter om dei kunne svare på undersøkinga eg hadde laget. På grunn av blant anna logistikk og for å holde feilmargiene nede har eg besluttet å ikkje ta med Førde eller andre høgskuler og universitetar på tross av at begge desse plassene er relevant for undersøkninga. Dette har dessutan med at eg meiner oppgåven blir lettare å få levert når eg tar utgangspunkt på eit lokalt område.

3.3.1 Utforming av spørreskjema

Spørreskjema som eg har laget har eg tatt utgangspunkt av problemstillinga og underspørsmål som er tilknytta problemstillinga. Når eg skulle utoforme eit spørreskjema har det vært viktig for meg at veileder har hatt muligkeit til å kunne sett og diskutert undersøkninga opp mot problemstillinga. Undersøkninga vart gjennomført med å snakke med studentene både i kantina på høgskulebygget, datarommet på fossbygget og bibliotekket på høgskulebygget. Dessutan har eg jobbet med å unngå at spørsmålene skulle misforstå eller være ledene. Eg har dermed jobbet både med å gi veileder og ein anna tilsett på høgskulen spørsmål om spørreundersøkelsen var bra nok. Eg har dessutan sendt ut noen prøveksemplar til studenter om dei kunne analysert undersøkninga i forhold til lederne spørsmål og eventuelle misforståelse.

Målet med undersøkninga var å få minst 100 respondenter fordelt på alle institutt og spesielt alle avdellinger med ulik alder fordelt på respondenter. Som sagt har eg skrevet at eg ønsker å begrense meg berre til Sogndal. Både fordi det her eg studerer og dermed har muligkeit til å få kontakt med, men kanskje mest fordi eg ser behovet for å avgrense meg til eit lite områder. Ein annen grunn er at det lettare å prate med studentene i Sogndal face to face når eg får svar på spørreundersøkningen sidan eg studerer i Sogndal.

3.3.2 Layort

Når eg skulle velge layort valgte eg å ta undersøkninga på utgangspunkt av problemstillinga mi. Med andre ord brukte eg problemstillinga og under spørsmålene for å stille dei spørsmålene eg ville ha svar på frå studentene i Sogndal.

Det var viktig for meg at undersøkinga ikkje skulle være større enn at både meg og studentene kunne komme seg igjennom den utan å bli for fort leie eller sagt med andre ord at dem skulle være motiverte for å svare skikkeleg. Dessutan skulle undersøkinga likevel være fylt med så mange spørsmål at eg kunne få nok informasjon til å kunne svare på problemstillinga mi. Derfor valgte eg å lage ein undersøkning med 12 spørsmål fordelt på både spørsmål om kva studium, alder og kva kjønn utvalget hadde på undersøkningen og spørsmål om kva dei meinte om studiestøtte, kor mykje inntekta er frå foreldra og deltidssjøbb og om studie vart påverket av deltidssjøbben.

Målet med desse spørsmålene på spørreskjema var for å få kunnskaper om studentene sin følelse og holdning tilknytta studiestøtte, men kanskje enda viktige å sjå på om studentene ville jobbe mindre med ein økning av studiestøtte i Sogndal og om det er nokon samanheng mellom studentene som jobber og studentene som ikkje jobber om dei er fornøgd/misfornøgd med studiestøtte.

3.4 Bekvemmeligutvalg

Bekvemmeligutvalg handel om at eg som intervjuet trekk ut dem som er enkelst å finne. I min oppgåve betyr det at eg tar kontakter med studenter på høgskulen og spør dem som er på høgskulen om dei kan svare på undersøkningen. Med andre ord vil eg kunne nå ut til dei studentene som er i kantinen, biblioteket og datarommet på foss akkurat når eg tar undersøkinga, men eg vil ikkje nå ut til studentene som ikkje er på desse plassene når eg tar undersøkinga.

Fordelen med dette for meg som er student er at eg sparar mykje tid på å finne studenter som går på Hisf. Andre fordeler er at eg er ute etter studentene sin syn på studiestøtte versus deltidssjobb og vil mest sannsynleg finne mange av dei revante studentene på kantina, biblioteket og fossbygget.

Likevel har det noko svakheter, først og fremst at eg kan risikere at studentene som har deltidssjobb er på jobb framfor for skulen og eg får eit skjevt grunnlag av studenter som enten får støtte av mor eller far eller som klarer seg med studiestøtte. Eit annet problem er at eg kan gå glipp av studenter som går på praksis og som dermed har mindre råd ein studenter som ikkje har praksis.

Dette betyr at eg mister ein del studenter som er ute i praksis spesielt på institutt for Barnevern, vernepleier og sosialt arbeid. Dessutan har ein del lærar og idrett studenter praksis og dermed vil eg som undersøker risikere å få eit mindre utvalg av desse studentene. Erfaring viser at studenter som har praksis i utdanninga si kan risikere å måtte betale to husleiger. Dermed kan dei få dårlige råd ein studenter som ikkje har praksis. Som igjen vil føre til at mange av desse studentene kanskje i større grad ein andre treng deltidssjobb for å klare seg økonomisk?

Man kan dessutan oppleve at dei som bruker for eksempel kantinene er studentene som eventuelt jobber mindre med studiene ein dem som er på biblioteket. Kanskje får vi berre tak i studenter som jobber hardt med studiene mens vi mister studenter som bruker mer av tida si på deltidjobben eller som sit i forelesninga når eg tar undersøkninga. Fossbygget vil dessutan kun nesten gjelder for studenter på avdelinga for samfunnsfag sida det er der forelesene har kontorene sine. Ein siste svakhet med bekvemmelighetsutvalg er at eg mister oversikten over alle studentene og dermed ikkje veit kven alle studentene er. Eg har ingen oversikt over kor mange lærar studenter det er eller kor mange idrett studenter det er. Dermed blir det vanskeleg å generaliserer studentene i Sogndal. Sida eg ikkje har oversikt over kor mange studenter det er på dei ulike avdelingene.

3.5 Feilkilder

Når man lager ein oppgåve av ein slik karakter er det alltid eit mål å ha høg grad av validitet og reliabilitet for å få ein god undersøkelse. Validitet måler spørreundersøkinga si gyldigheit og det vil sei at den viser i kor stor grad spørreundersøkinga viser det den skal måle. Reliabilitet handel om å stille det samme spørsmålet på to ulike måter og få det samme same svaret. Med andre handler den om kor stor grad vi kan sei at undersøkinga er påliteleg.

(Wenstøp (2006) Side 65)

Min måte å unngå feilkilder på, var blant annet å snakke direkt til respondentane. Ein annen måte var å be 6 til 8 studenter om å sjå på undersøkningen og be om tilbakemelding om dei skjønte spørsmålene, om spørsmålene var ledene osv. Man kan likevel aldri være 100 % sikker på at man fått med heile populasjonen.

Dessutan sida eg har brukt eit bekvemmeligutvalg kan eg dessutan med enda mindre sikkerheit være sikker på at eg har nådd heile populasjonen.

Ein anna feilkilde kan være feil når eg tar inn data i undersøkinga. For å unngå dette var eg svært opptatt av å sjekke kvar undersøkning to ganger, men dessutan å skrive ned eit tall på kvar respondent slik at eg som undersøker automatisk kan sjekke om personen eg har fått svar på har svart det same som på undersøkningen.

Ein siste feilkilder er at det er lite folk som er spurt avdellingmessig og dermed er det ein stor

mulighet for at resultatet kan være annleis ein populasjonen på avdellinga.

3.6 Analyse av spørreskjema

For å analyse spørreskjemaet tok eg i bruk SPSS. Eg kunne brukt Excel, men vart anbefalt av min veileder at SPSS var det beste for min oppgåve. Eg la dermed inn alle variabler frå spørreskjemane til SPSS. Grunnen for dette var SPSS er mer hensiktmessig for meg med 127 respondenter framfor Excel som passer betre viss du har mindre respondenter.

Dei fleiste av mine spørsmål har eg plassert i gruppa Ordinalt variabler. Noen spørsmål som Kjønn, Alder, studium derimot er plassert i gruppa Nominal variabler.

Nominal variabler er dataverdi som berre er ein gruppeinndeling som for eksempel bosted, fylke eller yrke osv. I min oppgåve har eg derfor plassert inn kjønn, alder, studium og om respondenten har deltidsjobb eller ikkje, heltid eller deltid student. Alder har eg plassert inn sida eg har alder inn i tre aldergrupper. 18 til 20 år, 21 år til 25 år og 26++. Hadde eg spurt om kor gammel han eller ho er skulle eg plassert alder på ein anna variablar kalt Scala, men eg valgte å plassere alder inn i tre grupper.

Ordinalt variabler er variabler som kan rangeras, men som ikkje følgjer ein bestemt skala. Eg kan dermed ikkje sei noko om avstanden mellom dei ulike alternativene, men eg veit skalarettninga. Mine spørsmål er ulike i forhold til kor mange spørsmål eg har stilt, men fordeler seg mellom fire og seks spørsmål. Desse spørsmålene er det eg ønsker å rangere og derfor er det lagt inn som ordinale variablar. Etter dette la eg inn alle respondentene inn i variablene.

Eg vil starte med å presentere kvar spørsmål kvar for seg og viser til kva respondentene har svart. Etterpå vil eg gå gjennom hovedspørsmålene i forhold til ulike nominal variabler som eg vil bruke for å vise forskjell på blant annet lærar studenter versus økonomi studenter. Eller forskjeller mellom kjønn. Dermed vil eg vise betre kva spørsmål eg har prioritert mest utfrå gitte områder eg ønsker å finne ut om.

først noen tilleggopplysninger Lærer= er lærerstudentene eller studenter som går under institutt

for lærer eller forskulelærer. Idrett= studenter som går under institutt for lærer medregna friluftsliv. Naturfag= Georgi, fornybar energi og landskap studiet. Økonomi= Økonomi, Reiseliv, Eiendomsmegler og Jus studenter. Barnevern= Barnevern, Vernepleie og Sosialt arbeid studenter. Samfunnsvitenskap= historie, samfunnsfag, sosiologi og ungdomssosiologi studenter.

Eg brukte matematikk.org (Vedeld & Venheim, utan dato/år) for informasjon om standardavvik.

3.7 Regression

Modell 1 Avhengig variabler utoverstudiet

Uavhengig varaibler: Kjønn og alder

Vi har testet om det er ein sammenheng mellom kjønn og om deltidsjobben går utoverstudiet. Vi har dessuten testet om det er ein sammenheng mellom alder og om det påvirker om deltidsjobben går ut over studiet. Hypotesen vi har testet ut er nullhypotesen. Den forteller at vi må være 90% sikre på at det er ein sammenheng for å ikke forkaste hypotesen. Sida eg har fått 125 respondentar i utvalget er eg godt innafor 30 personer i utvalget. Dermed kan eg ta forutsetning at eg har brukt parametisk test. Som innebærer at eg fått med heile populasjonen man ønsker å teste ut i dette utvalget.

Verdiene vi skal sjå på er R Square, Adjusted R Squared, DF, Beta standardized coefficients, Sig, N, Regression og Residual. T er uvestleg så lenge vi ikke kjenner til kritisk t verdi.

(Wenstøp, 2006).

DF= antall respondentar(N)-K-1= 125-2-1=122

Regression er alle variable som er tatt med i modellen

Residual er alle variable som ikke er tatt med i modellen

Sig= forklarer om vi kan forkaste nullhypotesen eller ikke

Adjusted R square = R^2 seier kor mange prosent av variasjonen i den avhengige variabelen som dei uavhengige variablene til saman forklarer når du samstundes tek omsyn til at du misser ein fridomsgrad for kvar forklaringsvariabel du inkluderer.

R Square= er kvaratroten av R og dersom vi tar R^2 får vi R square. er kvaratroten av R og dersom vi tar R^2 får vi R square. R Square forklarer det samme som Adjusted R Square, men tar ikke omsyn til frihetsgraden

Beta standardisert koeffisient= Forklarer kor mykje Y øker av at X øker med ein eining e= er lik eit feilledd (restledd) med forventing lik 0. Denne brukes for å vise at man kan finne

eventuelle avvik fra den lineære sammenhengen $Y = \alpha + \beta x$. Eksempel at vi kan få fleire variabler ein alder og kjønn i våres undersøkinger.

Forutsetninger (kapitel 13 Regresjon)

1. Regresjonsmodellen er lineær i x med $E(\varepsilon)=0$.
2. Forklарingsvariabelen er konstant (evt. eksogen gitt).
3. Restledda er uavhengige av kvarandre.
4. Homoskedastisitet. Variansen til feilredda ε konstant og uavhengig av verdien til x .
5. Normalfordelte restledd.

Modell 2 Avhengig variabler Deltidsjobb

Uavhengig variabler Kjønn

Vi har testet om det er ein sammenheng mellom kjønn og om utvalget har deltidsjobb.

Hypotesen vi har testet ut er nullhypotesen. Den forteller at vi må være 90% sikre på at det er ein sammenheng for å ikke forkaste hypotesen.

Hypotesen vi har testet ut er nullhypotesen. Sida eg har fått 126 respondentar i utvalget er eg godt innafor 30 personer i utvalget. Dermed kan eg ta forutsetning at eg har brukt parametisk test. Som innebærer at eg fått med heile populasjonen man ønsker å teste ut i dette utvalget.

Verdiene si skal sjå på er R Square, Adjusted R Squared, DF, Beta standardized coefficients, Sig, N, Regression og Residual. T er uvestleg så lenge vi ikke kjenner til kritisk t verdi.

(Wenstøp, 2006).

DF= antall respondentar(N)-K-1= 127-1-1=125

Regression er alle variable som er tatt med i modellen

Residual er alle variable som ikke er tatt med i modellen

Sig= forklarer om vi kan forkaste nullhypotesen eller ikke

Adjusted R square = R^2 seier kor mange prosent av variasjonen i den avhengige variabelen som dei uavhengige variablene til saman forklarer når du samstundes tek omsyn til at du misser ein fridomsgrad for kvar forklaringsvariabel du inkluderer..

R Square= er kvaratroten av R og dersom vi tar R^2 får vi R square. R Square forklarer det samme som Adjusted R Square, men tar ikke omsyn til frihetsgraden

Beta standardisert koeffisient= Forklarer kor mykje Y øker av at X øker med ein eining
e= er lik eit feilledd (restledd) med forventing lik 0. Denne brukes for å vise at man kan finne
eventuelle avvik frå den lineære sammenhengen $Y=\alpha+\beta x$. Eksempel at vi kan få fleire
variabler ein kjønn i våres undersøkinger.

Forutsetninger

(kapitel 13 Regresjon)

1. Regresjonsmodellen er lineær i x med $E(\varepsilon)=0$.
2. Forklaringsvariabelen er konstant (evt. eksogent gitt).
3. Restledda er uavhengige av kvarandre.
4. Homoskedastisitet. Variansen til feilledda ε konstant og uavhengig av verdien til x .
5. Normalfordelte restledd.

4. ANALYSE

4.1 Descriptive analyse

Kjønn

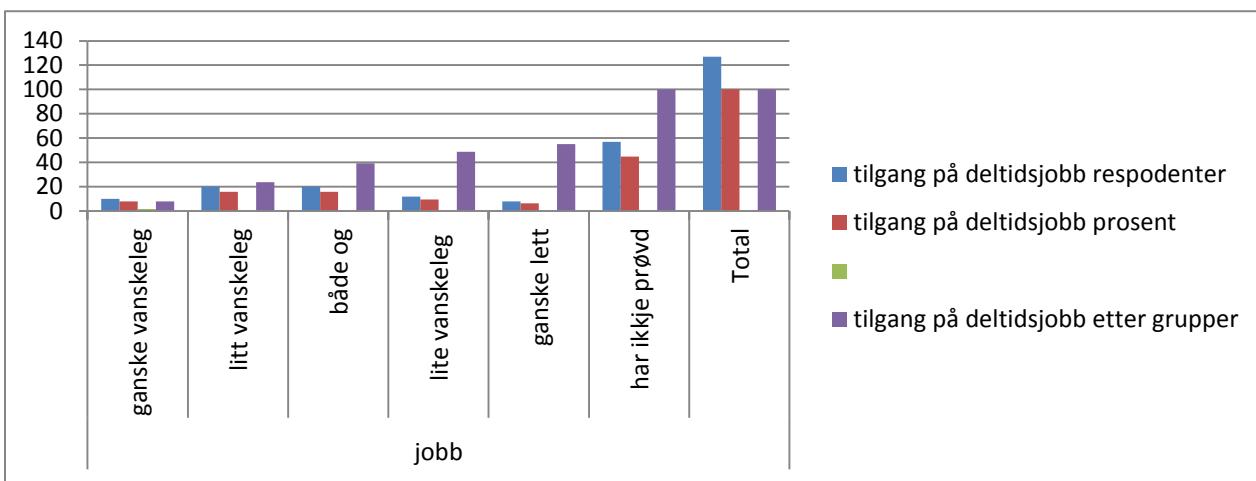
Eg fekk ein prosentdel på 63% kvinner og 37% menn i min undersøkning.

Alder

Vi ser at 15 av 127 respondenter er mellom 18 til 20 år, 87 av 127 respondenter er mellom 21 til 25 år og 25 av 127 respondenter er 26 år eller mer. Med andre ord er 69% mellom 21 til 25 år, 20% er 26 år++ og berre 11% er mellom 18 til 20 år.

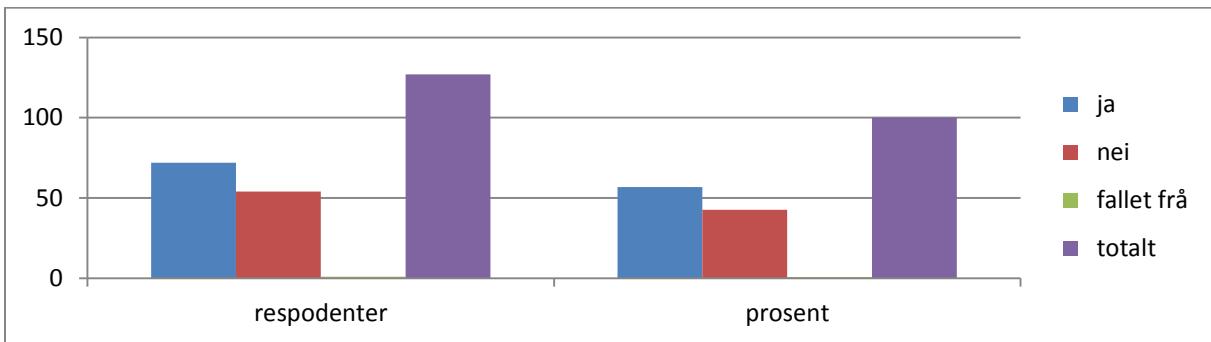
Studium

Når eg tok undersøkninga på kva studium studentene studerte på. Fekk eg til svar at 27 studerte lærar, 16 studerte idrett, 11 studerte naturfag, 36 studerte på institutt for økonomi, 27 studerte på institutt for barnevern, vernepleie og sosialt arbeid og 10 studerer på institutt for samfunnsvitenskap. Avdeling for lærar og idrett (ALI) får dermed 43 respondentar. Som igjen gir 33,9% av respondentane. Naturfag (AIN) hadde 11 respondentar. Som gir 8,7% av respondentane. Avdeling for Samfunnsfag (ASF) får dermed 73 respondentar. Som gir 57,5% av respondentane.

Figur 1 tilgang på deltidsjobb

Eg fekk svar at 10 studenter synest det var ganske vanskeleg å få jobb i Sogndal. 20 studenter synest det var litt vanskeleg, 20 studenter meinte det var både og, 12 synest det var lite vanskeleg og 8 meinte det var ganske lett. Likevel var det 57 stykk som aldri hadde prøvd. Prosentvis er det 7,9% som synest det er ganske vanskeleg og 15,7% som synest det er litt vanskeleg. Personer som tykker det er både og har også 15,7%. Dei som tykker det var lite vanskeleg eller ganske lett var på 9.4% og 6.3%. Har ikkje prøvd gruppa var dermed klart størst med 44.9%.

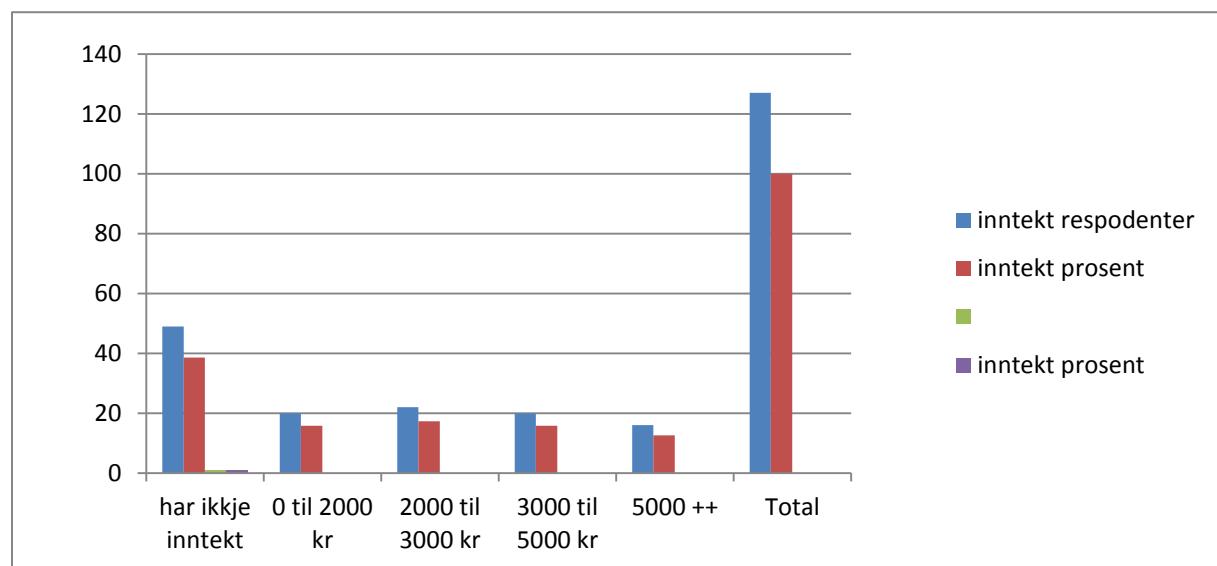

Figur 2 Har studentene deltidsjobb

Spørsmålet her var om folk hadde deltidsjobb. På grunn av ein feil av meg har dessverre 1 respondent ikkje fått eit gyldig svar og blir dermed vist som grønn.

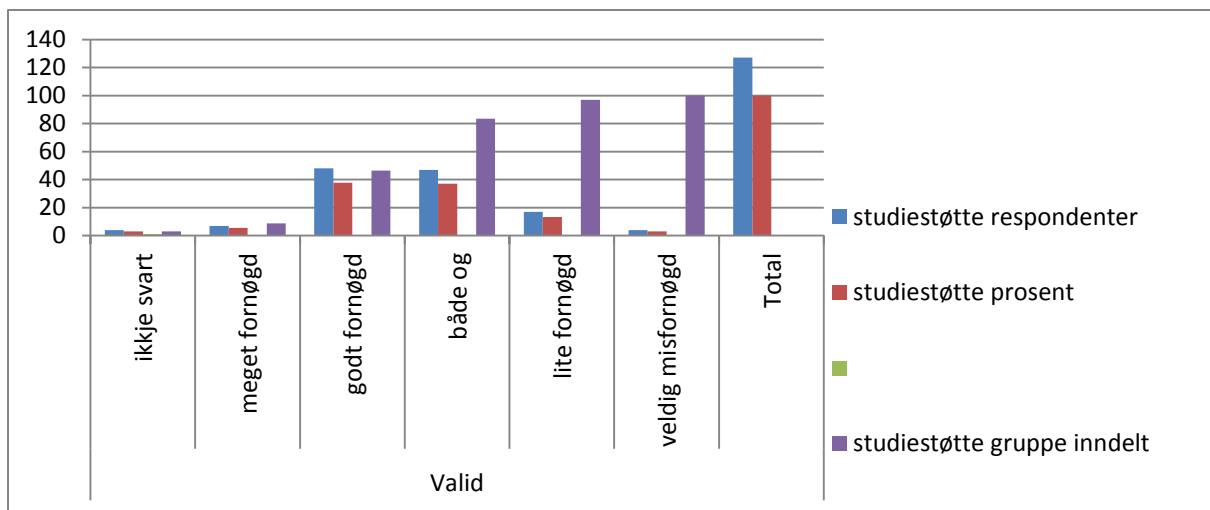
72 svarte JA og 54 svarte Nei om dei hadde deltidsjobb. Prosentvis vil dette betyr at 56,7% har deltidsjobb og 42,5% har ikkje deltidsjobb samtidig som dei studerer på HISF. Eg har dermed ikkje spurt om dei har jobb om ferier eksempel sommerferie osv. Den eine respondenten utgjorde 0,8% av respondentene. Gjennomsnitt = 1,45

Standard avvik = 0,545 noko som er godt innafor normalfordelinga på mellom 0 til 1.

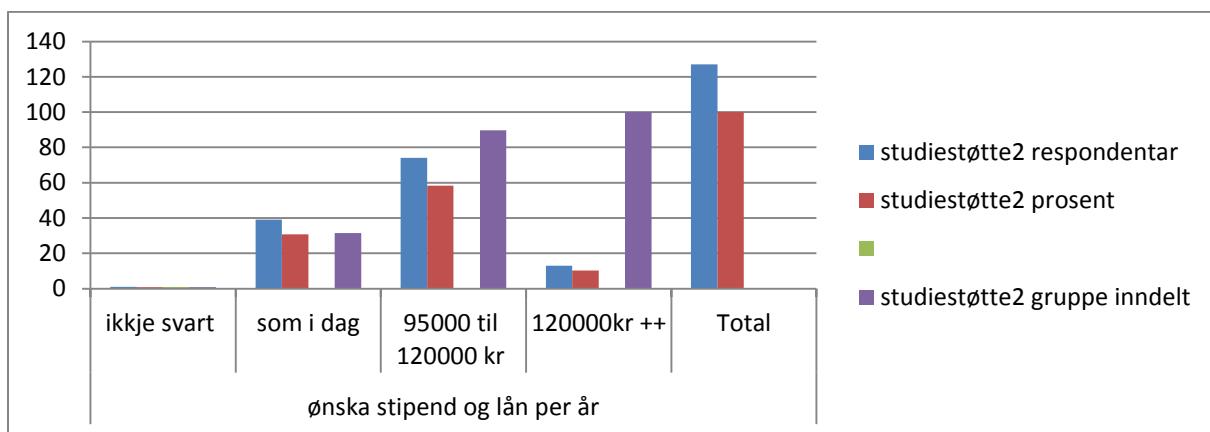
Figur 3 Deltidsjobb inntekt

Målet med spørsmål 6 var å finne ut kor mange studenter som måtte ha ekstra inntekt utenfor støtte av foreldre eller studiestøtte. 49 respondenter hadde ingen inntekt/ svart på undersøkningen i følgje spørreundersøkinga. 20 hadde mellom 0 til 2000 og mellom 3000 til 5000 kr inntekt per månad. 22 respondenter hadde mellom 2000 til 3000 kr i månad. Mens 16 respondenter hadde mer enn 5000 kr inntekt i måned. Dette gir ein prosentskala på at 38.6% ikkje har inntekt/svart på spørsmålet. 15.7% har 0 til 2000 kr inntekt i måned. 15.7% har dessutan mellom 3000 til 5000 kr i månad. 17.3% har mellom 2000 til 3000 kr per månad. Mens respondentene med meir enn 5000 kr per månad i inntekt står for 12.6% av utvalget i undersøkinga. Gjennomsnitt er på 2,41 og standardavviket er på 1,086. Dermed kan vi sei at standardavviket går utover normafordeling mellom -1 til 1. Det er dermed ein viss avstand mellom respondentar/utvalget

figur 4 Studentene sitt forhold til studiestøtte

Dette spørsmålet handel mer om studentene sitt forhold til studiestøtte. Her fekk eg 4 respondanter som ikkje svarte. Grunnen til dette er mest sannsynleg at dei ikkje mottar lån og stipend. 7 respondentar var meget fornøgd med lån og stipend og 48 respondentar var godt fornøgd med lån og stipend frå lånekassen. 47 respondentar velgde både og i sitt svar. 17 respondentar var lite fornøgd mens 4 respondentar var veldig misfornøgde med lånet og stipendet frå lånekassen. Prosentmessig falt dermed 3.1% av utvalget ut. 5,5% er meget fornøgd mens 37.8% er godt fornøgd som betyr at 43.3% er fornøgd med lånet og stipendet frå lånekassen. 37% er både og noko som kan tolkest som verken fornøgd eller misfornøgd. Mens 13.4% er lite fornøgd og 3.1% er veldig misfornøgd som betyr at 16.5% er misfornøgd med stipendet og lånet frå lånekassen. Gjennomsnitt er på 2,70 og standardavviket er på 0,896. Noko som er innafor normalfordelinga mellom 0 til 1.

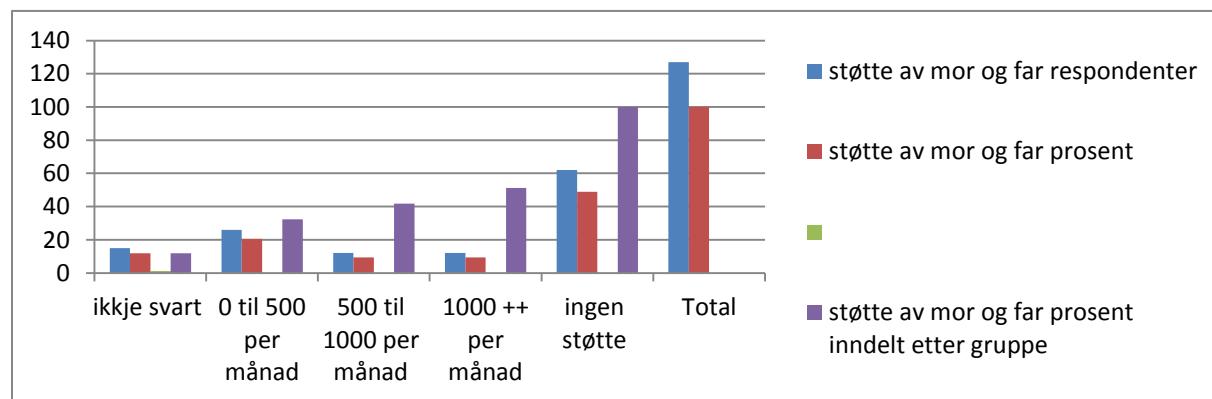

Figur 5 ønska studiestøtte

1 respondent svarte ikkje i forhold til ønska stipend og lån.
 39 respondentar meinte stipend og lån burde være som i dag ut frå sitt forbruk. 74 respondentar meinte studiestøtta burde ligge mellom 95000 til 120000 kr i året. Mens 13 respondentar meinte at studiestøtta burde være over 120000 kr. Prosentmessig fekk eg dermed 99.2% svarprosent. Som i dag fekk 30,7%, 95000 til 120000 kr i studiestøtte fekk 58.3% og 10,2% av respondentane ønsket studiestøtte over 120000 kr i året. Gjennomsnittet er på 1,79. Standardavviket er på 0,611.

Støtte frå mor og far

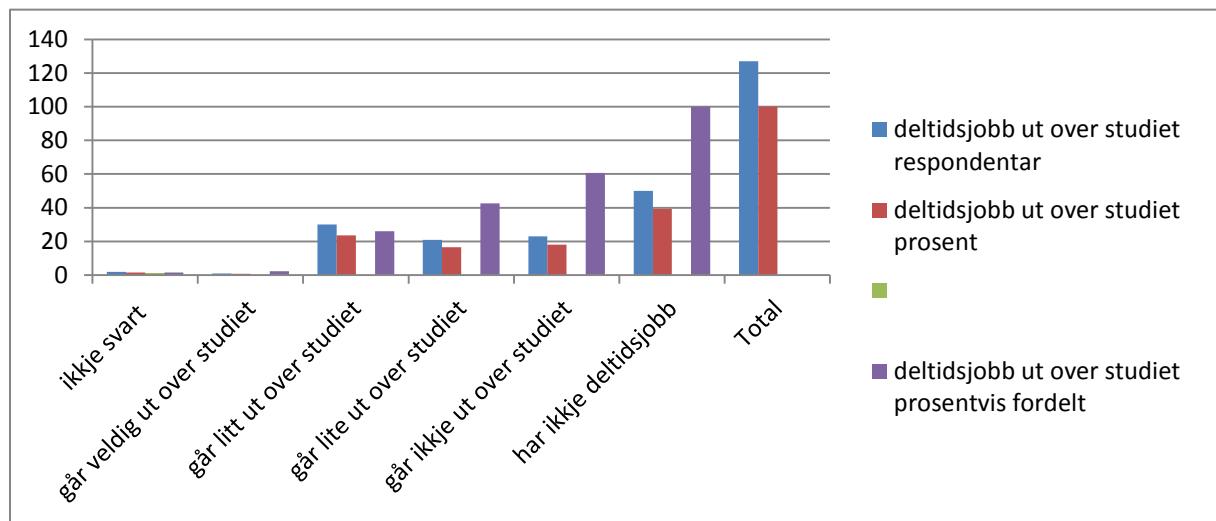
45 av 127 responderter svarte ja, mens 82 svarte nei. Dette betyr at 35.4% svarte ja, mens 64,6% svarte nei på støtte frå foreldre. Gjennomsnitt er på 1,65. Standard avvik er på 0,480

Figur 6 støtte frå Mor og Far

Dette spørsmålet var ute etter å sjå kor mykje studentene får i støtte av mor og far per månad. Her fekk eg ikkje svar frå 15 personer som til sammen er 11.8% prosent av utvalget. 26 respondentar får mellom 0 til 500 kr per månad i gjennomsnitt noko som er 20,5% av utvalget. 12 respondentar får mellom 500 til 1000 kr per månad. Dette er 9,4% av utvalget. 12 respondentar får over 1000 kr per månad av mor og far. Dette er 9,4% av utvalget. Dei som svarer ingen støtte er på 62 respondentar. Noko som gir heile 48,8% av utvalget. Dermed ser vi at berre 50 respondentar av 127 seier at dei får pengestøtte av mor og far. Noko som gir 39,3% av utvalget. Gjennomsnitt er på 2,98 og standard avvik er på 1,266. Dette betyr at vi

har ein normalfordeling som er større ein -1 til 1. Dermed har utvalget ein del spredning mellom kva dei har svart.

Figur 7 Deltidsjobb ut over studiet

Her var eg ute etter å sjå om deltidsjobben påverket studiet for studentene. 2 respondentar fekk eg ikkje svar som er 1,6% av utvalget. 1 respondent meinte deltidsjobben gjekk veldig ut over studiet noko som er 0,8% av utvalget. 30 respondentar meinte deltidsjobben går litt ut over studiet. Dette er 23,6% prosent av utvalget. 21 respondentar meinte deltidsjobben går lite ut over studiet. Dette er 16,5% av utvalget mens 23 respondentar meinte deltidsjobben ikkje går ut over studiet, noko som er 18,1% prosent av utvalget. Den siste med studenter som ikkje har deltidsjobb er dermed 50 respondentar med 39,4% av utvalget. Gjennomsnitt 3,73. Standardavvik er på 1,240 som betyr at vi har større ein -1 til 1 i normalfordelinga. Dermed har vi ein spredning i normalfordeling.

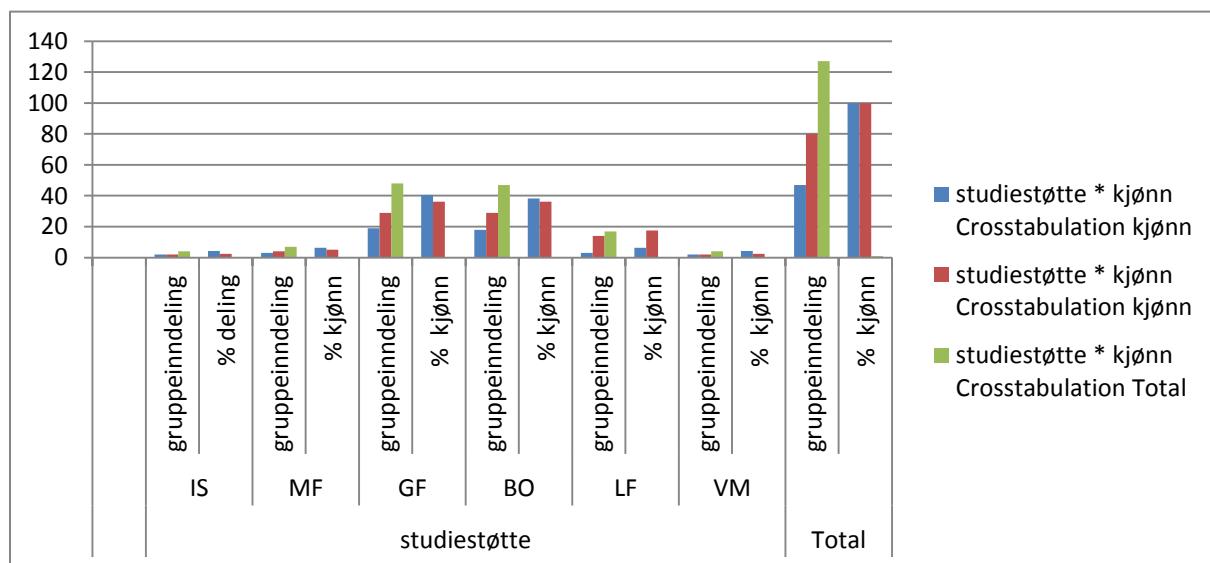
heltid eller deltid student

125 av 127 respondenter er heltidsstudenter og 2 av 127 studenter er deltidstudenter. Det betyr at 98,4% av utvalget går heltid og 1,6% går deltid.

Nå vil eg begynne med analysene knytt til hovedspørsmålene og sjå om sammensettinga av kjønn, alder eller studium svarer ulikt på dei ulike temaene. Dermed har eg plassert kjønn, alder, studium i ein egen gruppe som eg har kalt nominal variable. Dette er variable som man deler inn i gruppe og får min oppgåve blir dette kjønn, studium og alder.

Ordinalt variabler som eg vil plassere er støtte frå mor og far, går deltidsjobben ut over studiet, kor mykje studentene ønsker i studiestøtte, kor fornøgd studentene er med studiestøtte og dessutan ein oppgåve om studentene har deltisjobb eller ikkje. Eg vil fokusere på å sjå om alder påverke støtte frå mor og far, er det noen forskjell på kva gutter og jenter meiner om studiestøtten? ønsker økonomistudenter mer studiestøtte ein lærar og idrett? er det forskjell på studium knytt til deltidsjobb, og har alder noko å sei om deltidsjobben går ut over studiet?

Det første spørsmålet eg vil analyse er forskjellen mellom kjønn og studiestøtte. Er kvinner mer eller mindre fornøgd/misfornøgd ein gutene?

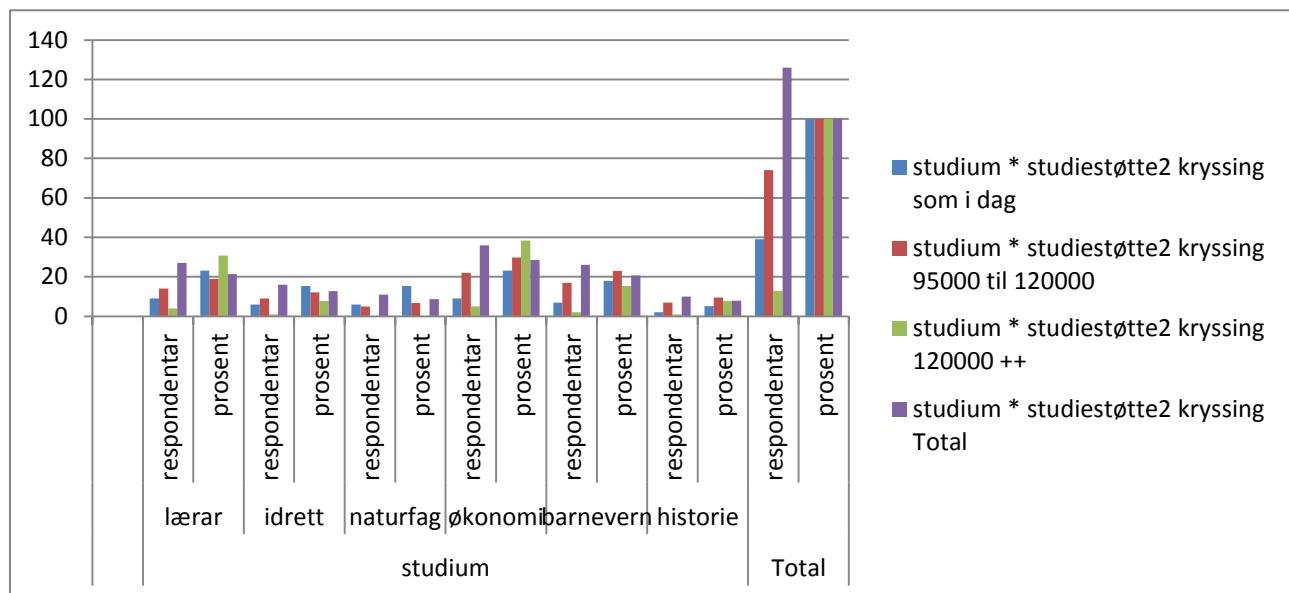
Figur 8 studiestøtte + kjønn

IS= ikkje svart, MF= meget fornøgd GF= godt fornøgd BO= både og LF= lite fornøgd VM= veldig misfornøgd

Vi ser at både menn og kvinner hadde 2 respondentar som ikkje svarte på spørsmålet. totalt betyr det at 3,15% av utvalget ikkje svarte. Sidan det var fleist kvinner i undersøkelsen hadde kvinner kun 2,5% som ikkje svarte mot menn sine 4,26%. Det mest interessante på dette spørsmålet her var forskjellen på kvinner og menn knytt til lite fornøgd med stipend og lån frå lånekassen. Kun 6,38% av mennene er lite fornøgd med stipendet og lånet frå lånekassen til

forskjell frå kvinnene dei 17,5% er lite fornøgd med stipendet og lånet frå lånekassen. Dermed var mennene høgare i prosent både på meget fornøgd, godt fornøgd, både og og meget misfornøgd. Noe som var litt overraskene synest eg.

Det andre spørsmålet eg vil sjå er kryssinga mellom studium og kor mykje dei ønsker i stipend og lån. Grunnen til dette er at eg vil sjå om det er ein sammenheng mellom studentene på HISF knytt til studiestøtte eller om det er ulikt frå avdeling til avdeling.

Figur 9 Studium + Studiestøtte 2

Det mest oppsiktmessige analysen viser er kanskje at Naturfag er dei som er mest positive til at stipend og lån er som i dag. Naturfag står for 8,7% av undersøkelsen, men heile 15,4% ønsker det som i dag. Dessutan har både lærar og idrett litt høgare på som i dag ein snittet. Mens økonomi instituttet er minst i forhold til snittet. Berre 23,1% ønsker av det totale antallet ønsker at stipend og lån skal være som i dag målt mot 28,6% i utvalget. Elles er historie og barnevern instituttet mindre på som i dag ein utvalget tilsammen. Noko som tyder på at ASF ønsker høgare stipend i forhold til dei to andre avdelingene.

Ser vi på alternativt 2 om studiestøtte mellom 95000 til 120000 kr. Får vi fram litt motsatte resultater i forhold til alternative 1. Man ser at økonomi har 29,7% som ønsker mellom 95000 til 120000 kr i stipend og lån per år. Totalt er det 28,6% av utvalget som går økonomi.

Barnevern har 23,0% som ønsker mellom 95000 til 120000 kr i stipend og lån per år. Totalt er det 20,6% av utvalget som går barnevern. Historie har 9,5% som ønsker mellom 95000 til 120000 i stipend og lån per år. Totalt er det 7,9% som går historie i utvalget.

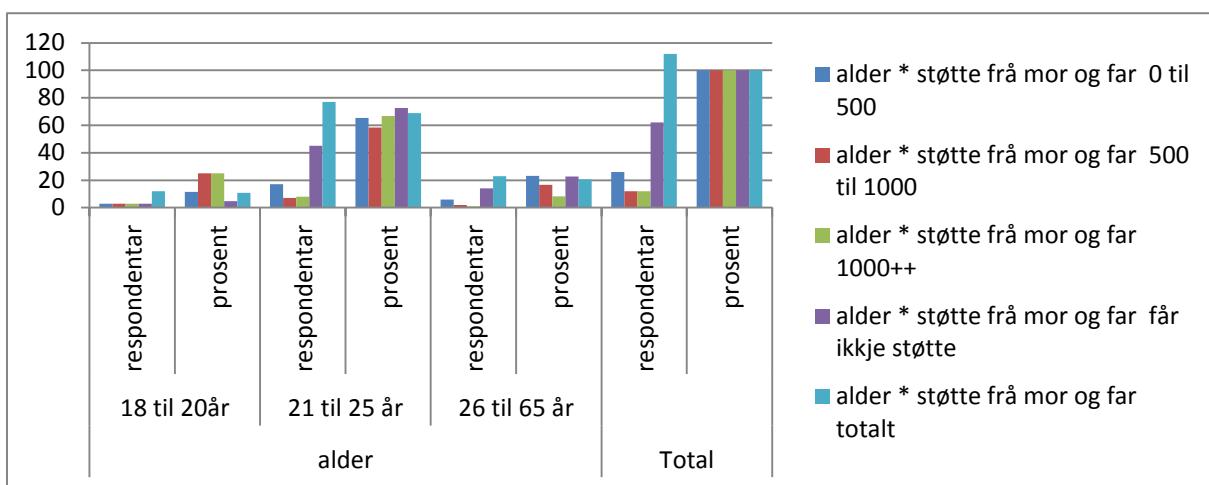
På motsatt side ser vi at 18,9% av lærer studentene ønsker alternativt 2, målt mot 21,4% i utvalget. Blant idrettstudenter er det 12,2% som ønsker alternativt 2, målt mot 12,7% i utvalget. Mens naturfag har 8,7% i utvalget mot 6,8% som ønsker mellom 95000 til 120000 kr i stipend og lån.

Ser vi på alternativt 3 om studiestøtte over 120000 kr. Ser vi at naturfag har ingen studenter som ønsker 120 000 kr ++ i lån og stipend fra lånekassen. Lærar og Økonomi studentene er klart mer positive til studiestøtte over 120 000 kr. 30,8 % av lærar studentene ønsker 120000 kr. utvalget til lærar er på 21,4%. 38,5 % av økonomi studentene ønsker 120 000 kr eller meir i støtte fra lånekassen mot 28,6 % i utvalget.

Historie havnet ganske likt i forhold til utvalg versus antall studenter som ønsket 120000 kr. 7,7% av studentene på Historie ønsker 120000 kr mot 7,9% i utvalget.

For studentene på Idrett, Naturfag og Barnevern instituttet ser vi at det var mindre studenter som ønsker 120 000 kr i studiestøtte i forhold til prosentvis av utvalget. På naturfag var det ingen av studentene som ville ha 120 000 kr eller mer i studiestøtte.

Eg vil likevel presisere at utvalget som ønsket 120 000 kr var berre på 13 personer så feilmarginene er ganske store i forhold til det reelle tallene. Likevel ser vi at økonomi studentene virker mest ivrig for ein økning av studiestøtta mens Naturfag studenter var minst ivrig på ein økning i studiestøtta.

Figur 10 Alder + støtte frå Mor og Far

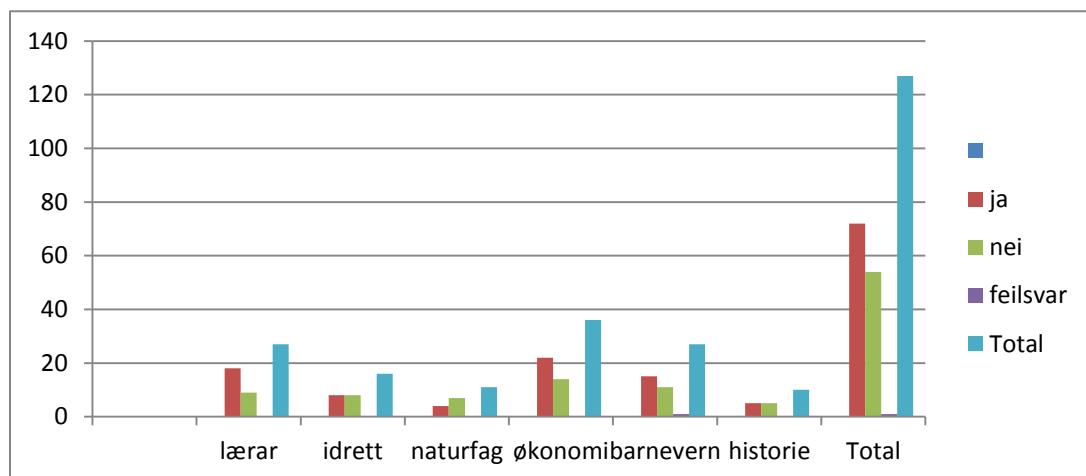
Undersøkinga fekk svar fra 88,19 % av utvalget om støtte frå mor og far. Mest sannsynleg er det studenter som ikke får støtte av mor og far, men sida eg ikke veit det, har eg ikke tatt dette med i undersøkinga. Derfor er utvalget på 112 respondentar.

Viss vi ser på studenter som får støtte mellom 0 til 500 per månad. Får vi opp att 18 til 20 år og 26 til 65 år har litt fleire innanfor sin gruppe som mottar støtte mellom 0 til 500 kr per månad i forhold til totalt antall studenter. Mens studenter mellom 21 til 25 år har litt mindre i gjennomsnitt støtte mellom 0 til 500 kr i forhold til utvalget. Likevel ser vi at 65,4% av utvalget som mottar støtte mellom 0 til 500 kr per månad er mellom 21 til 25 år. Tilsammen 68,75% av utvalget er mellom 21 til 25 år. Tilsammen 26 personer i utvalget mottar mellom 0 til 500 kr i månad frå mor og far.

Ser vi på alternativt 2 er det 18 til 20 års aldersgruppen som er større ein utvalget. 25% av dei som mottar støtte mellom 500 til 1000 kr per månad er mellom 18 til 20 år. 21 til 25 år har 58,33 % av utvalget, mens 16,67 % av utvalget er mellom 26 til 65 år. Tilsammen 12 personer mottar mellom 500 til 1000 kr per månad i støtte frå mor og far.

Ser vi på alternativt 3 får vi ganske lignande svar som på alternativt 2. Begge to har 12 respondentar i utvalget og dei mellom 18 til 20 år er 25 % av utvalget som får stipend over 1000 kr per månad frå mor og far. Den einaste forskjellen er at gruppa med studenter mellom 21 til 25 år har 7 respondentar, mens gruppen 26 år++ har 2 i staden for tre respondentar i utvalget.

Så kommer vi til det spennande. Studenter som seier at dei ikkje har noken støtte frå mor og far. Her ser vi kanskje den største forskjellen mellom gruppen 18 til 20 år og gruppene 21 til 25 år og 26år++. Vi ser at respondentene på gruppen 18 til 20 år svarer likt på dei fire alternativane. Derimot ser vi at dei to andre gruppene har ein ganske stor gruppe studenter som hevder at dei ikkje mottar noko støtte frå mor og far. Heile 45 av 77 studenter i aldersgruppen mellom 21 til 25 år mottar ikkje støtte frå mor og far. Mens berre 3 av 12 studenter i utvalget mellom 18 til 20 år seier det samme. For dei som er 26 år eller eldre ser vi at 14 av 23 studenter hevder dei ikkje får støtte av foreldra.

Figur 11 Studium+deltidsjobb

Her ville eg sjå om det var nokon forskjeller mellom studium og deltidjobb.

Det mest oppsiktmessige her er vel kanskje med tanke på studium at lærarstudentene er blant dei med mest deltidjobb i forhold til studenter i utvalget. 18 av 27 studenter i utvalget som går lærar har deltidjobb. Mens på den andre siden har berre 4 av 11 studenter i utvalget som går naturfag har deltidjobb. Elles viser undersøkningen ut frå det lille utvalget, at studenter på økonomi og barnevern dessutan har fleire studenter som jobber deltid ein studenter som ikkje jobber deltid. Blant studentene på historie og idrett derimot er det 50/50 mellom dei som

jobber deltid mot dei som ikkje jobber deltid. Eg vil likevel vise til at det er få personer per avdelling som er spurt. Noko som kan gi store feilmarginer

Figur 12 Deltidsjobb går/ikkje ut over studiet + Alder

Den største gruppen her er studenter uten deltidsjobb. Totalt har gruppen (har ikkje deltidsjobb 40% av utvalget). Det mest oppsiktmessige her er vel kanskje at gruppen mellom 21 til 25 år har fleire studenter uten deltidsjobb målt i prosent ein gruppen 18 til 20 år. 45,3% av utvalget mellom 21 til 25 år har ikkje deltidsjobb. På aldersgruppen 18 til 20 år er det 33,3% som seier at dei ikkje har deltidsjobb. Mens 25% av dei som er 26 år eller eldre ikkje har deltidsjobb. Så kommer hovedspørsmålet. Føler studentene at deltidsjobben går ut over studiet? Det første vi ser at det går i vert fall ikkje hardt ut over studiet. Kun 1 av 125 studenter følte det gjekk hardt ut over studier. Eller sagt med andre ord 1 av 75 av studentene med deltidsjobb følte det gjekk veldig ut over studiet.

På motsatt skala ser vi derimot at heile 18,4% av utvalget føler deltidsjobben ikkje går noko ut over studiet. Eller sagt med andre ord 18 av 75 studenter som har deltidsjobb føler deltidsjobben ikkje går noe ut over studiet. Det betyr at 24% av dei som har deltidsjobb føler deltidsjobben ikkje går ut over studiet.

Derimot ser vi noen trekk på at gruppen 18 til 20 år og gruppen 26 til 65 år svarer fleire i prosent at deltidsjobben ikkje går ut over studiet målt mot gruppen 21 til 25 år. Berre ca 13% mellom 21 til 25 år føler deltidsjobben går ut over studiet målt mot 29,2% mellom 26 til 65 år og 33,3% mellom 18 til 20 år. Her vil eg presiserer at dette gjelder prosent og at vi veit at det er fleire som er spurt mellom 21 til 25 år ein 18 til 20 år noko som kan ha påvirket resultatet.

For studenter som synest deltidsjobben går litt ut over studiet ser vi at andelen er på 24% av det samla antallet. Dersom man tar bort dei som ikkje har deltidsjobb får vi opp at 30 av 75 studenter i utvalget meiner at deltidsjobben går litt ut over studiet. Med andre ord meiner 40% av dei med deltidsjobb at deltidsjobben går litt ut over studiet. Her ser man at gruppen 26 til 65 år er klart størst prosentvis i forhold til om deltidsjobben går litt ut over studiet. 50% meiner at deltidsjobben går litt ut over studiet dersom vi fjerner gruppen med har ikkje deltidsjobb.

For studenter som synest deltidsjobben går lite ut over studiet. Ser vi at andelen er på 16,8% av det samla antallet. Dersom man tar bort dei som ikkje har deltidsjobb ser vi at 21 av 75 studenter i utvalget svarer at deltidsjobben går lite ut over studiet. Dermed er det 28% som svarer at dei har deltidsjobb som synest deltidsjobben går lite ut over studiet. Viss vi ikkje regner med dei som ikkje har deltidsjobb.

4.2 Regression analyse

Utoverstudiet=f (Kjønn, Alder)

$$Y = a + bX + e$$

$$Y = \text{utoverstudie} = a + b_1 \text{ kjønn} + b_2 \text{ alder} + e$$

$$= 5,783 - 0,739 \text{ Kjønn} - 0,410 \text{ Alder}$$

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.294 ^a	.086	.071	1.195

a. Predictors: (Constant), kjønn, alder

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	16.442	2	8.221	5.754	.004 ^a
Residual	174.310	122	1.429		
Total	190.752	124			

a. Predictors: (Constant), alder, kjønn

b. Dependent Variable: utoverstudiet

Model	Unstandardized Coefficients			t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	5.783	.649		8.916	.000
kjønn	-.739	.232	-.288	-3.190	.002
alder	-.410	.202	-.184	-2.031	.044

a. Dependent Variable: utoverstudiet

For at en nullhypotese skal bli forkastet må Sig være mindre en 10%. Det betyr at vi må være mer/inntil 90% sikker på at det er ein sammenheng. Sig forklarer dermed kor stor sannsynligheten er for at vi kan beholde nullhypotesen. Dersom vi sett eit konfidensnivå på 90% betyr det at vi kan forkaste nullhypotesen dersom sig er mindre ein 0.1.

Vi kan sjå at det er ein negativt sammenheng mellom kjønn/alder og Utover studiet. Vi ser at

både kjønn og alder er mindre ein 10% og det viser at begge to har ein negativ sammenheng som betyr at det er sigfinert. Model er sigfinert fordi F er 5.754 og (P=0,004). Sida sigfinert er under 10% så viser det at modellen er sigfinert. (Correlation and regression 2012)

I denne testen er R square 8,6% som betyr at forskjellen i alder og kjønn aldri påvirker mindre ein 8,6% av variasjonen på korleis deltidsjobben går ut over studiet. (Regresjonsanalyse; arbeidsmåte)

4.2.1Regression mellom Kjønn og Deltidsjobb

Deltidsjobb= f(Kjønn)

$$Y = (a + bX) + e$$

$$\text{Deltidsjobb} = a + b \text{ Kjønn} + e$$

$$\text{Deltidsjobb} = 1,884 - 0,267$$

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.238 ^a	.056	.049	.531

a. Predictors: (Constant), kjønn

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2.111	2.111	7.474	.007 ^a
	Residual	35.306	.282		
	Total	37.417			

a. Predictors: (Constant), kjønn

b. Dependent Variable: deltidsjobb

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	1.884	.166		11.347	.000
kjønn	-.267	.098	-.238	-2.734	.007

For at ein nullhypotese skal bli forkastet må Sig være mindre ein 10%. Det betyr at vi må være mer/inntil 90% sikker på at det er ein sammenheng mellom kjønn og deltidsjobb. Sig forklarer dermed kor stor sannsynligheten er for at vi kan beholde nullhypotesen. Dersom vi sett eit konfidensnivå på 90% betyr det at vi kan forkaste nullhypotesen dersom sig er mindre ein 0.1. Vi kan sjå at det er ein negativt sammenheng mellom kjønn og deltidsjobb. Vi ser at kjønn er mindre ein 10% og det viser at begge to har ein negativt sammenheng som betyr at det er signifinert. Model er signifinert fordi $F=7,474$ og ($P=0,007$). Sida signifinert er under 10% så viser det at modellen er signifinert. R square er på 5,6% noko som betyr at forskjeller i kjønn forklarer mindre ein 5,6% av variasjonen mellom kjønn og deltidsjobb når vi hadde spørreundersøkningen.

4.3 Diskusjon

I denne delen av analysen vil eg diskutere resultatene ut frå hovedspørsmålene mine som er om deltidsjobben går ut over studiet, kva studentene ønsker sjølv av studiestøtte og dessutan om støtte frå mor og far er viktig inntektskilde for mange stuenter. Desse spørsmålene vil eg både ha fått svar frå enkelte av spørsmålene i spørreundersøkinga, men dessutan er målet at sammenslåingen mellom tildømes Studiestøtte versus studium skal gi meg eit nytt perkensivt på ulike grupper i undersøkinga for å sjå om det er eventuelle forskjeller i utvalget.

Eg vil begynne med å diskutere spørsmålet om deltidsjobb og tilgangen til deltidsjobb i Sogndal. Grunnen til dette er at dersom vi meiner at studiestøtten skal gi nok støtte til studenter som studerer så er vel poenget med deltidsjobb borte?, men viss vi meiner at studenter også skal ha jobb ved siden av studiet. Er det eit poeng å sjå på om tilgangen på deltidsjobb finst i Sogndal. Vi såg frå svarene frå undersøkinga at ein stor del av studentene ikkje hadde prøvd å få deltidsjobb i Sogndal. Noen har kanskje jobb heime, men fleisteparten har vel sannsynlegvis ikkje prøvd pga at studiestøtten/ støtte frå foreldre er nok i Sogndal? Heile 45 % av utvalget hadde ikkje prøvd å få deltidsjobb i Sogndal. Noko som er ein ganske stor del av utvalget. Dersom vi regner både og i gruppa, så viser det seg at 39,4% av utvalget

synest at det kunne være vanskeleg å få jobb i Sogndal.

Likevel er det berre 23,6 % som enten synest det var veldig vanskeleg eller litt vanskeleg å få jobb i Sogndal. Med andre ord vil eg tolke det slik at muligheten å få deltidsjobb i Sogndal ut frå undersøkinga absolutt er til stede, men kan være litt utfordane. Viss eg skal knytte dette opp mot problemstillinga betyr det at det er mulig for fleire studenter sannsynlegvis å få jobb i Sogndal, men viss målet med oppgåven er at studentene berre skal studere og ikkje jobbe vil det uansett ha lite effekt på om man bør øke studiestøtte eller ikkje i forhold til tilgangen på deltidsjobb i Sogndal.

Eit av punktene eg såg på var koblingen mellom alder og om deltidsjobben gjekk ut over studiet. For meg var det viktig poeng å sjå om alderene til studentene hadde noe å sei om deltidsjobben gjekk ut over studiet. Dessutan meiner eg at det er interessant å sjå om unge studenter mellom 18 til 20 år føler deltidsjobben går mer/mindre ut over studiet ein studenter som er 26 år eller eldre.

Resultatet overrasket meg sida ut frå undersøkinga er faktisk studenter med 26 år ++ dei som meiner at deltidsjobben går mest/litt ut over studiet. Grunnen til dette kan både være at studenter som er eldre ein 25 år har større sannsynlighet til å ha barn i Sogndal? eller kanskje bruk for større forbruk ein ei 19- 20 år gammel gutt eller jente. Man kan dessutan sjå at utvalget for desse gruppene er ganske små og dermed kan feilmargiene være større. Dessutan ser vi at ein stor del av studentmassen ikkje har deltidsjobb og kanskje viktige av alt at stuenter som er 26 år eller eldre får mykje mindre støtte frå foreldre ein studenter frå 18 til 20 år. Eg trur det er ein grunn til at studenter mellom 18 til 20 år ikkje føler deltidsjobben går så masse ut over studiet sida mange av dei som jobber kanskje har større støtte frå Mor og far og dermed kan jobbe mer for å tjene penger framfor å måtte jobbe for å overleve/ holde oppe forbruket.

Likevel er hovedspørsmålet om deltidsjobben går ut over studiet. Min undersøkning viser at deltidsjobb for dei fleste er eit sortiment for å øke inntektene sine og ikkje noe fleisteparten av studentene må ha for å overleve. Vi ser blant annet at berre 1 av 127 respondentar meiner at deltidsjobben går såpass ut over studiet at det er eit stort problem. Eit mindretall på 30 respondentar føler deltidsjobben går litt ut over studiet, men fleisteparten føler deltidsjobben enten ikkje går ut over studiet, lite ut over studiet eller dei har ikkje deltidsjobb. Dermed viser

argumentet om at deltidsjobb i Sogndal går ut over studiet seg for å gjelde for eit mindretall av studentmassen i Sogndal.

Vi må likevel sjå på støtte frå mor og far og ønska studiestøtte før vi kan konkludere, men i denne undersøkinga er studentene som føler deltidsjobben går ut over studiet i mindretall i forhold til fleirtallet. Vel og merke har eg då regnet studenter som meiner deltidsjobben går lite ut over studiet i lag med fleirtallet. Sida eg då regner med at studenter som meiner studiet går lite ut over studiet som studenter som føler at deltidsjobben stort sett går ut over fritida og ikkje nødvendigvis forelesninger, eksamenpugging, gruppearbeid osv.

Teorien var ganske klar på at dersom man øker studiestøtten vil studentene få mer i forbruk som igjen vil gjøre at dei kan prioritere studiet sida dei slepp å bruke tid på deltidsjobben fordi dei treng penger. Vekstligninga fortalte oss at dersom studiestøtten ville bli øket ville det øke samfunnet sin kompetanse sida studentene vart betre utdanna/ betre studiekvalitet framfor å jobbe på rimi. Likevel er spørsmålet om ein økning i studiestøtten vil med resultatene faktisk prioritere studie framfor å bruke tida på venner, festning, kafeer og andre ting studenter bruker tid på som ikkje nødvendigvis er relatert til studiene. Vi ser på spørreundersøkingen at dei fleiste studentene klarer seg med studiestøtten og eventuelt litt støtte frå foreldre eller ein liten deltidsjobb, men spørsmålet er om nok studenter klarer seg med støtten i forhold til å kunne studere på heltid uten deltidsjobb eller litt støtte frå mor og far.

Likevel kommer eit godt spørsmål. Handel heltidstudenten om at alle skal klare seg med studiestøtten? Eller handler heltidsstudenten om at berre ein del av studentmassen skal klare seg med støtten aleine, men at fleisteparten skal klare seg med studiestøtten + eventuelt støtte frå foreldre eller litt deltidsjobb?

Eg vil videre i oppgåve ta utgangspunkt at heltidstudenten handel om at fleisteparten skal klare seg med støtten, men at studenter som ønsker eit større forbruk må jobbe litt deltidsjobb for å klare seg økonomisk.

Eit argument for økning i studiestøtten er at mange studenter føler deltidsjobben går ein del ut over studiet. Vi må dessutan hugse på at her ser vi berre kva studentene meiner og ikkje det øvrige samfunnet. Argumentet mot ein økning i studiestøtten kan være at støtten skal være eit tilbud som skal gi fleisteparten muligkeit til å kunne studere, men at studiestøtten per dags

dato faktisk gir studentene nok støtte til å kunne studere. Dette ser vi blant annet med at ein stor del av studentene ikkje har deltidsjobb. Mange av dei som prioriterer deltidsjobben gjer det som oftast for å kunne ha muligheten til eit høgt forbruk. Her finst det sjølv sagt untak, men ut frå spørreundersøkinga klarer dei fleiste seg med studiestøtta brukbart.

Over til eit annet viktig tema i undersøkningen, støtte frå mor og far. Heile 65% av dei som svarte i undersøkinga skreiv at dei ikkje fekk noe støtte frå mor eller far. Når vi likevel ser på spørsmålet om kor mykje man får gjennomsnittleg per månad svarte 39,5% medregna dei som ikkje svarte på undersøkninga at dei mottar penger frå mor og far. Svaret kan være høgare av to grunner. Første grunnen er at folk ikkje er ærlige fordi dei vil virke mer uavhenglege og fordi folk ikkje regner med utgifter som reiser, mobilregning, penger heimefrå osv. Viss man derimot tar ein forutsetning at alle respondentar har vært ærlige og fått med alle faktorer kan lav svarprosent ført til at mange av dei som får penger enten er i praksis eller ikkje var tilgjengelig når undersøkinga vart gjort. Ein tredje faktor kan være at det lave tallet kommer av at undersøkinga berre spurte etter støtte frå far og mor. Undersøkinga spurte ikkje etter støtte frå kjæreste, besteforeldre, søsken og øvrig famile/venner.

Skal vi ta utgangspunkt i tallene ser vi eit mønster at jo yngre man er jo mer og jo fleire får støtte. Dette meiner eg kommer av at foreldre tenker mer på å støtte ungdommene i tidleg alder som 19 år eksempel ein 28 år sida man då ser ungen/ungdommen mer sjølvstendig og voksen. Ein annen faktor kan være at mange av dei som mottar støtte frå foreldrene er unge studenter som kanskje ikkje har deltidsjobb eller ein mindre deltidsjobb og dermed er mer økonomisk svakere stilt ein studenter over 26 år som har langt fleire studenter med deltidsjobb.

Samtidig er det viktig å få fram at litt støtte frå mor og far ikkje nødvendigvis er negativt. Det er helt vanleg at ungdommer som flytter ut for litt støtte frå foreldrene for å klare seg økonomisk dei første årene. Problemet er dersom foreldrene må støtte regelmessig studentene med støtte for å kunne studere økonomisk.

I min oppgåve er det berre 9,4% av det samla utvalget som mottar mer ein 1000 kr gjennomsnitt per månad. Vi ser dessutan at 9,4% av det samla utvalget mottar mellom 500 til 1000 kr per månad. Med andre ord ser vi at 8 av 10 i undersøkningen mottar inntil 500 kr per månad eller mindre i støtte. Dette betyr at vi kan sei at støtten frå mor og far er viktig spesielt

for 20 % av utvalget, men dei fleiste studentene klarer seg brukbart uten støtte frå mor og far eller moderat støtte frå mor og far.

Siste temaet er ønska studiestøtte. Vi såg på analysene våres at flesteparten av studentene ønsker ein studiestøtte mellom 95000 og 120000 kr. Mens drøye 30% ønsker som i dag.

Undersøkinga viser dermed at studentene meiner at dei treng ein større studiestøtte, men likevel føler 30% av studentene at studiestøtten er bra nok i dag. Grunner til dette kan blant annet være at mange studenter føler det går ut over lånet, andre meiner kanskje at studiestøtta dekker Sogndal ganske bra med tanke på at mange betaler ganske lite for å bu her. Dessutan kan det være studenter som meiner at studiestøtta dekker det som trengst og at studenter sjølv ansvarlege for å kunne skaffe inntekter til sitt forbruk. Med andre ord er det mange grunner for at 30% synest studiestøtta er bra nok.

Undersøkinga viste dessutan at 9 av 10 meiner at studiestøtta bør maks være opp til 120000 kr eller 1,5G i min oppgåve. Dette har noe med at dei fleiste meiner studiestøtta dekker forbrukket godt nok eller brukbart per dags dato. Dette ser vi blant med at berre 16,5% er lite eller veldig misfornøgd med studiestøtten frå lånekassen. Likevel ser vi at 6 av 10 meiner studiestøtten burde være mellom 95000 til 120000 kr. Dette viser at studentene for det meste ønsker ein liten økning frå lånekassen i løn og stipend i forskjell frå i dag.

Noen andre spennande trekk i undersøkinga viste oss at Naturfag studenter er mest fornøgd med studiestøtten i dag. På den andre sida er økonomi, historie eller barnevern dei som er mest positivt innstilt til ein økning i studiestøtta. Mens lærar studentene er midt mellom med ein høg grad som ønsker mer ein 120000 kr og ein annan del som ønsker mer som i dag. Ser vi koblingen mellom deltidssjobben går utover studiet og studiestøtte ser vi dessutan eit mønster at studenter på økonomi, barnevern og lærar har flest studenter i undersøkinga som har deltidssjobb. Mens naturfag studentene har minst i forhold til ja eller nei til deltidssjobb. Med andre ord kan vi sjå ein tolkning som tyder på at studenter med deltidssjobb sannsynlegvis er mer positivt innstilt til høgare studiestøtte ein studenter uten deltidssjobb.

5.0 Konklusjon

Då er vi kommet til oppgåven sin avslutning. Her skal vi sjå på teorien vi har gått i gjennom og ikkje minst analysene for å finne ein løysing på problemstilling. Konklusjonen har som mål at eg som undersøker kan bruke det eg har funnet ut til å kunne gi eit svar ut frå mine analyser.

I min konklusjon er målet mitt først å samle alle data frå analysene/diskusjonene mine, sjå litt på teorien og ut i frå det gi ein konklusjon som vil seie om det er grunnlag for å øke stipendet og lånet frå lånekassen eller ikkje. Eg vil understerke at min konklusjon har kun brukt Sogndal som eksempel og vil dermed ikkje gi eit grunnlag på vegne av stipend og lån frå lånekassen nasjonalt, men berre ut frå Sogndal som vurderingsgrunnlag.

For å løyse oppgåven har vi brukt ein spørreundersøkning blant studenter som går på Hisf i Sogndal. Eg fekk svar frå 127 respondentar og 2 personner takket nei til å svare på undersøkingen. Dette gir ein svarprosent på 98,45%. Her vil eg likevel presisere at dette berre dei eg spurte som var i kantinen, biblioteket eller fossbygget når eg tok undersøkinga. Datene vart hentet frå undersøkinga og analysert ved hjelp av SPSS.

Analysene viste oss at 31 respondentar i utvalget følte deltidsjobben gjekk delvis eller ganske utover studiet. Tallene tyder på at fleisteparten av studentene føler deltidsjobben ikkje går særleg ut over studiet og spesielt studentene mellom 18 til 20 år følte deltidsjobben gjekk lite ut over studiet. I forhold til eldre studenter som på denne undersøkinga følte deltidsjobben gjekk mest ut over studiet. Likevel ser vi samla sett at deltidsjobben i min undersøking ikkje er noe stort problem. Konsumentteorien meiner at dersom studentene jobber mindre deltid ville det føre til at dei prioriterte mer studiet, men teorien er også klar på at dette hovedsakleg gjelder dersom deltidsjobben går ein del ut over studiet og ikkje nokon få timer. Mine studier viser dermed at deltidsjobben i Sogndal ikkje er eit stort problem i forhold til at deltidsjobben går ut over studiet. Ein økning i studiestøtten vil berre utgjøre forskjell for eit mindretall tilknytta deltidsjobben versus studie. Dette ser vi i forhold til kva respondentene har svart på undersøkingen.

På tross av at få studenter føler deltidsjobben går utover studiet er det likevel viktig å sjå på om støtte frå mor og far kan være ein medvirkande årsak til at studentene slepp å jobbe så mykje. Undersøkinga viser at dei som har svart på undersøkinga tilknyttet støtte frå mor og far i hovedsak får ganske lite støtte eller ingen støtte. Som på deltidsjobb er det eit mindretall som får 500 kr eller meir i støtte per månad frå foreldra. Her er det viktig å presisere at det kan være fleire som mottar meir støtte, sida man fort gløymer/ hugser ikkje all støtte man for frå mor og far. Likevel viser undersøkinga at ein økning i studiestøtte sannsynlegvis ikkje vil føre til den store effekten for mange studenter. Noen vil nok få mindre støtte frå foreldra, men tenker vi studentmassen i Sogndal som heilhet ut frå undersøkinga er det ikkje gode nok grunner for å øke studiestøtte kun basert på dette argumentet om at foreldre må støtte studentene med støtte. .

Det siste delen handel mer om kva studentene ønsket i stipend og lån frå lånekassen. Undersøkinga her viste at eit fleirtall av studentene var positivt til mer støtte frå lånekassen, men at fleisteparten meinte at ein støtte mellom 95000 til 120000 kr var nok tilknytta sitt forbruk. Likevel ser vi at ca 30% av respondentane meiner at summen i dag var godt nok i forhold til deres forbruk. Vi kan dermed konkludere med at fleisteparten ønsker ein moderat økning i studiestøtten.

Så kommer spørsmålet meiner underøkinga at studiestøtta bør økes til 1,5G? Ut frå analysene mine er svaret nei, men undersøkinga viser likevel at studiestøtta burde økes litt. Studiestøtta dekker dei fleiste bra, men samstundes er det likevel forsatt ein del studenter som slitt med deltidsjobben og studiet. Ein moderat økning i studiestøtte vil føre til at desse studentene har mulighet til å studere mer framfor å jobbe deltid. Dette vil på langt sikt betyr at studenter kan få ein økning i kompetansen gjennom å prioritere studiet framfor noen ekstra timer deltidsjobb.

5.1 Kritisk vurdering av arbeidet

- Studiestøtten er ein veldig viktig del av studentene sitt liv, men eg ser i ettertid at oppgåven hadde blitt enda betre om eg hadde spurte respondentene to spørsmål til. Første spørsmål burde vært eit spørsmål om bustandutgifter sida bustad er studentene største utgift. Dessutan ville oppgåve blitt styrket knytt til økonomiske utgifter for studentene og eventuelt kor mykje studentene hadde hatt til utgifter utafor bustad. Andre spørsmålet som burde vært med i

undersøkinga er eit spørsmål om studentene ville ha studert meir dersom dei fekk ein høgare studiestøtte i forhold til deltidsjobben.

Litteratur

Aftenposten(23.11.12) NHO: «*Nyttige» studenter bør belønnes.* [internett], Aftenposten. Tilgjengeleg frå <<http://www.aftenposten.no/jobb/NHO-Nyttige-studenter-bor-belonnes-7052931.html>> [lest 2 februar 2013]

Andersen, E. & Utne, H. (21.6.2012) *Hvor bor egentlig studentene?* [internett], Oslo, Statistisk sentralbyrå. Tilgjengeleg frå: <<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/fobhoved>> [Lest 6 Februar 2013]

Arnesen, C.Å. , Hovdhaugen, E. , Wiers-Jenssen, J. , & Aamodt, P.O. (2011) *Studiesituasjon og Studentøkonomi : norske resultater fra den europeiske studentundersøkelsen Eurostudent IV.* Oslo, Nifu. Tilgjengeleg frå : <<http://www.nifu.no/files/2012/11/NIFUrapport2011-33.pdf>> [lest 01.02.13]

Bergens tidende(2 november 2007) *Deltidsjobb gir bedre karakterer* [internett], Bergens tidende. Tigjengeleg frå <<http://www.bt.no/na24/Deltidsjobb-gir-bedre-karakterer-1863302.html>> [Lest 5 februar]

Høgskulen i Sogn og Fjordane (ukjent forfatter og år) *Kapittel 13 Regresjon.* Upublisert manuskript. Institutt for Økonomi og Administrasjon, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Sogndal

Høgskulen i Sogn og Fjordane (ukjent forfatter og år) *Regresjonsanalyse arbeidsmåte.* Upublisert manuskript. Institutt på Økonomi og administrasjon, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Sogndal

Høgskulen i Sogn og Fjordane (25.04.2013) *Studiested Sogndal* (internett), Høgskulen i Sogn og Fjordane. Tilgjengeleg frå <http://www.hisf.no/no/for_studentar/studentliv/studiested_sogndal> [lest 5 februar 2013]

Idsø, J. (2007) LøsningMikroV07. Upublisert manuskript. Institutt for Økonomi og administrasjon. Høgskulen i Sogn og Fjordane, Sogndal

Iversen, K.L. (2012). Studentane fattigare enn før. *Framtida*, 6. august 2012 [internett]. Tilgjengeleg frå: <<http://framtida.no/articles/studentane-fattigare-enn-for#.UQfLevmix6Y>> [lest 4 februar 2013].

Jacobsen, D.I. (2005) *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode* 2.utg. Kristiansand, Høyskoleforlaget.

Kunnskapsdepartementet (26.09.11) *Norske studenter studerer 34 timer i uka.* [internett], Kunnskapsdepartementet. Tilgjengeleg frå <<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/aktuelt/nyheter/2011/norske-studenter-studerer-34-timer-i-uka.html?id=655276>> [lest 01.02.13]

Nath, A. K. (2012) *Correlation and regression*. [Upublisert manuskript. Institutt for Økonomi og Administrasjon, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Sogndal](#)

Sogn og Fjordane Fylkeskommune (utan dato/år) *Kvartalsvis folketalsutvikling dei siste åra* [internett], Sogn og Fjordane Fylkeskommune. Tilgjengeleg frå: <[\\$file/Sogndal_3_11.xlsx](http://www.sj.no/cmssff/cmsmm.nsf/lupgraphics/Sogndal_3_11.xlsx)> (lest 5 februar 2013)

Statistisk sentralbyrå (2013) *Statistikkbanken* [internett], Statistisk sentralbyrå. Tilgjengeleg frå: <<https://ssb.no/statistikkbanken>> [lest 17 mars 2013]

Stavrum, P. (8 mai 2013) *Grunnbeløpet i folketrygden* [internett] Verdal, Miniforetak. Tilgjengeleg frå: <<http://miniforetak.no/satser-og-tall/1070-grunnbelopet-i-folketrygden>> [Lest 9 mai 2013]

Studenttorget (28.08.2012) *Studenter går i minus* [internett], Studenttorget. Tilgjengeleg frå: <<http://www.studenttorget.no/index.php?show=4524&expand=3797,4524&artikelid=11403>> [lest 4 februar 2013]

Vedeld, K. & Venheim, R. (Utan dato/år) *Normalfordeling og standardavvik* [internett], Oslo, Matematikk.org. Tilgjengeleg frå: <<http://www.matematikk.org/artikkel.html?tid=68746>> [lest 30 april 2013]

Wenstøp , F (2006) *Statistikk og dataanalyse*. 9 utg. Oslo, Universitetsforlaget

Årethun, T. (2013) Arbeidstilbodet. Upublisert manuskript. Institutt for Økonomi og administrasjon, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Sogndal

Årethun, T (2011) *Vekst og velstand*. Upublisert manuskript. Institutt for Økonomi og administrasjon, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Sogndal

Vedlegg

Vedlegg spørreundersøkinga

Spørsmål til bachelor om 1,5G studiestøtte.

Kva kjønn er du?

Mann

Kvinne

2. Kor gammel er du?

18-20 år

21-25 år

26-65 år

3. Kva studium går du på?

Lærar

Idrett

Naturfag + Landskap, Geologi og fornybar

institutt for økonomi og jus + eigensdomsmegling og reiseliv

institutt for barnevern/vernepleie/sosialt arbeid

institutt for Historie/samfunnsfag

4. Synest du det er vanskeleg å få ein passende jobb i Sogndal?

Veldig vanskeleg Litt vanskeleg Både og Lite vanskeleg ganske lett har ikkje prøvd

5.. Har du deltidsjobb ved sida av studiumet? 1JA 2NEI

6. viss JA kor mykje tjener du i løpet av ein månad under studietida? (medregna ikkje sommarferie, juleferie og andre ferier)

0 til 2000kr

2000 til 3000 kr

3000 til 5000kr

5000kr ++

7. Er du fornøgd med stipendet/lånet du får i lånekassen?

- Meget fornøgd med lånet og stipendet frå Lånekassen
- Godt fornøgd med lånet og stipendet frå Lånekassen
- Både og
- Lite fornøgd med lånet og stipendet frå Lånekassen
- Veldig misfornøgd med lånet og stipendet frå Lånekassen

Kor mykje ønsket du at stipendet/Lån skal være tilknytta ditt forbruk?

- Som i dag (92500kr)
- 95000 – 120 000 kr i året
- 120 000 kr + meir

Får du støtte av mor og far?

- JA Nei

Kor masse får du i støtte av Mor og Far ca per månad

- 0 til 500 kr per månad
- 500 til 1000 kr per månad
- 1000 kr +++
- ingen støtte frå Mor eller far.

Går deltidsjobben ut over studier?

- Den går veldig ut over studiet
- Den går litt ut over studiet
- Den går lite ut over studiet
- Den går ikkje ut over studiet
- Har ikkje deltidsjobb

Er du heltidstudent eller deltid student?

- Heltid
- deltid

7.1.2 Grafer og tabeller

kjønn

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1	47	37.0	37.0	37.0
2	80	63.0	63.0	100.0
Total	127	100.0	100.0	

alder

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	15	11.8	11.8	11.8
2	87	68.5	68.5	80.3
3	25	19.7	19.7	100.0
Total	127	100.0	100.0	

studium

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	27	21.3	21.3	21.3
2	16	12.6	12.6	33.9
3	11	8.7	8.7	42.5
4	36	28.3	28.3	70.9
5	27	21.3	21.3	92.1
6	10	7.9	7.9	100.0
Total	127	100.0	100.0	

Jobb

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	10	7.9	7.9	7.9

2	20	15.7	15.7	23.6
3	20	15.7	15.7	39.4
4	12	9.4	9.4	48.8
5	8	6.3	6.3	55.1
6	57	44.9	44.9	100.0
Total	127	100.0	100.0	

deltidsjobb

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	72	56.7	56.7	56.7
	2	54	42.5	42.5	99.2
	4	1	.8	.8	100.0
Total		127	100.0	100.0	

inntekt

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid		49	38.6	38.6	38.6
	1	20	15.7	15.7	54.3
	2	22	17.3	17.3	71.7
	3	20	15.7	15.7	87.4
	4	16	12.6	12.6	100.0
Total		127	100.0	100.0	

studiestøtte

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid		4	3.1	3.1	3.1
	1	7	5.5	5.5	8.7
	2	48	37.8	37.8	46.5
	3	47	37.0	37.0	83.5
	4	17	13.4	13.4	96.9
	5	4	3.1	3.1	100.0

studiestøtte

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	3.1	3.1	3.1
1	7	5.5	5.5	8.7
2	48	37.8	37.8	46.5
3	47	37.0	37.0	83.5
4	17	13.4	13.4	96.9
5	4	3.1	3.1	100.0
Total	127	100.0	100.0	

støtte

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
1	45	35.4	35.4	35.4
2	82	64.6	64.6	100.0
Total	127	100.0	100.0	

studiestøtte2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	som i dag	39	30.7	31.0	31.0
	95000 til 120000	74	58.3	58.7	89.7
	120000 ++	13	10.2	10.3	100.0
	Total	126	99.2	100.0	
Missing	System	1	.8		
Total		127	100.0		

får

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	15	11.8	11.8	11.8
1	26	20.5	20.5	32.3

2	12	9.4	9.4	41.7
3	12	9.4	9.4	51.2
4	62	48.8	48.8	100.0
Total	127	100.0	100.0	

utoverstudiet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1.6	1.6	1.6
1	1	.8	.8	2.4
2	30	23.6	23.6	26.0
3	21	16.5	16.5	42.5
4	23	18.1	18.1	60.6
5	50	39.4	39.4	100.0
Total	127	100.0	100.0	

heltid

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
1	125	98.4	98.4	98.4
2	2	1.6	1.6	100.0
Total	127	100.0	100.0	

utoverstudiet * alder Crosstabulation

		alder			Total
		18 til 20år	21 til 25 år	26 til 65 år	
utoverstudiet	går veldig ut over studiet	Count	0	1	0
		% within alder	.0%	1.2%	.0%
	går litt ut over studiet	Count	3	18	9
		% within alder	20.0%	20.9%	37.5%
	går lite ut over studiet	Count	2	17	2
		% within alder	13.3%	19.8%	8.3%
	går ikke ut over studiet	Count	5	11	7
		% within alder	33.3%	12.8%	29.2%
	har ikke deltidsjobb	Count	5	39	6
					50

	% within alder	33.3%	45.3%	25.0%	40.0%
Total	Count	15	86	24	125
	% within alder	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

studium * studiestøtte2 Crosstabulation

		studiestøtte2			Total	
		som i dag	95000 til 120000	120000 ++		
studium	lærar	Count	9	14	4	27
		% within studiestøtte2	23.1%	18.9%	30.8%	21.4%
idrett		Count	6	9	1	16
		% within studiestøtte2	15.4%	12.2%	7.7%	12.7%
naturfag		Count	6	5	0	11
		% within studiestøtte2	15.4%	6.8%	.0%	8.7%
økonomi		Count	9	22	5	36
		% within studiestøtte2	23.1%	29.7%	38.5%	28.6%
barnevern		Count	7	17	2	26
		% within studiestøtte2	17.9%	23.0%	15.4%	20.6%
historie		Count	2	7	1	10
		% within studiestøtte2	5.1%	9.5%	7.7%	7.9%
Total		Count	39	74	13	126
		% within studiestøtte2	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
alder * får	112	88.2%	15	11.8%	127	100.0%

alder * får Crosstabulation

		får				Total	
		0 til 500	500 til 1000	1000++	får ikkje støtte		
alder	18 til 20år	Count	3	3	3	3	12
		% within får	11.5%	25.0%	25.0%	4.8%	10.7%
	21 til 25 år	Count	17	7	8	45	77

	% within får	65.4%	58.3%	66.7%	72.6%	68.8%
26 til 65 år	Count	6	2	1	14	23
	% within får	23.1%	16.7%	8.3%	22.6%	20.5%
Total	Count	26	12	12	62	112
	% within får	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

deltidsjobb * studium Crosstabulation

Count

		studium						Total
		lærar	idrett	naturfag	økonomi	barnevern	historie	
deltidsjobb	ja	18	8	4	22	15	5	72
	nei	9	8	7	14	11	5	54
	4	0	0	0	0	1	0	1
Total		27	16	11	36	27	10	127

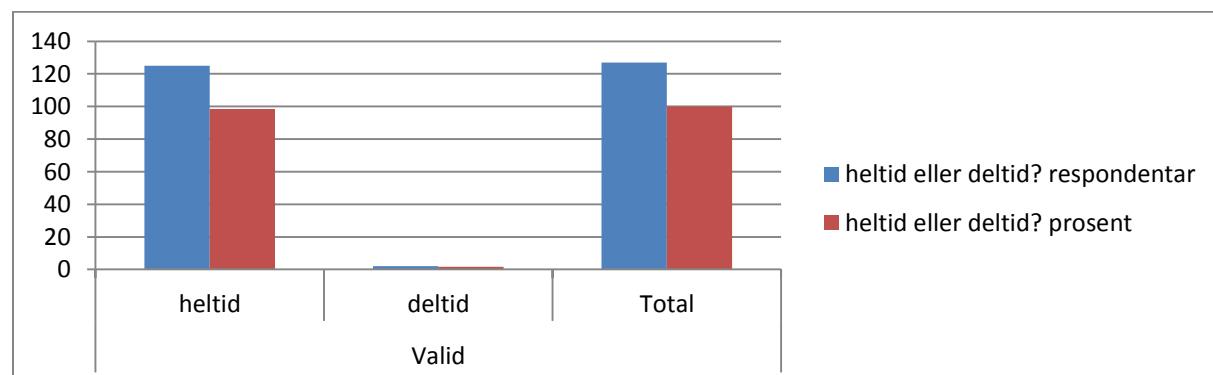
studiestøtte * kjønn Crosstabulation

		kjønn		Total
		gutt	kvinne	
studiestøtte	Count	2	2	4
	% within kjønn	4.3%	2.5%	3.1%
meget fornøgd	Count	3	4	7
	% within kjønn	6.4%	5.0%	5.5%
godt fornøgd	Count	19	29	48
	% within kjønn	40.4%	36.3%	37.8%
både og	Count	18	29	47
	% within kjønn	38.3%	36.3%	37.0%
lite fornøgd	Count	3	14	17
	% within kjønn	6.4%	17.5%	13.4%
veldig misfornøgd	Count	2	2	4
	% within kjønn	4.3%	2.5%	3.1%
Total	Count	47	80	127
	% within kjønn	100.0%	100.0%	100.0%

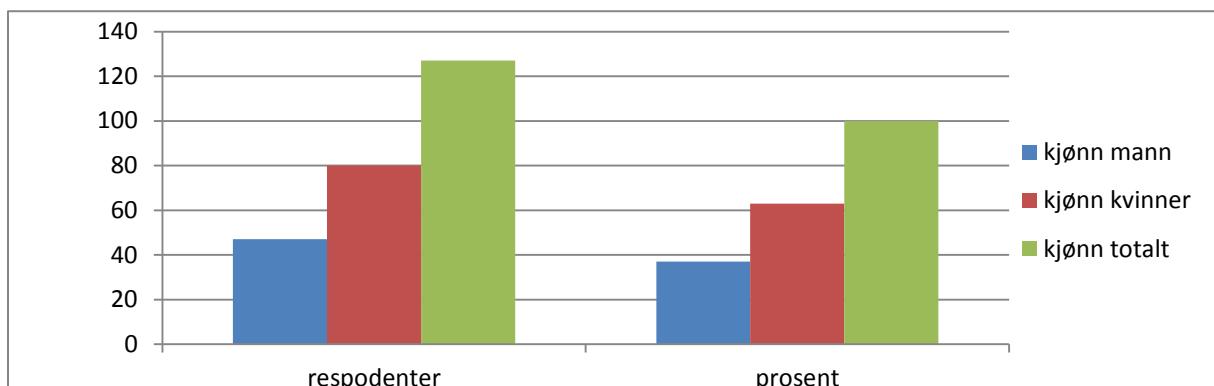
Graf av gjennomsnitt og standardavvik

	kjønn	alder	studium	deltidsjobb	jobb	inntekt	studiesøtte	støtte	studiesøtte2
N	Valid	127	127	127	127	127	78	123	127
	Missing	0	0	0	0	0	49	4	0
Mean		1.63	2.08	3.39	1.45	4.25	2.41	2.70	1.65
Std. Deviation		.485	.558	1.639	.545	1.821	1.086	.896	.480
	utoverst udiet	heltid	får						
	125	127	112						
	2	0	15						
	3.73	1.02	2.98						
	1.240	.125	1.266						

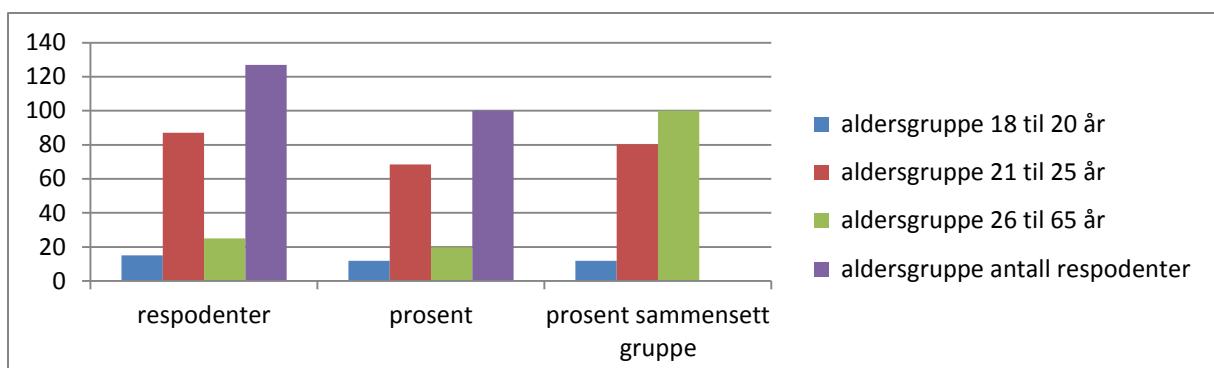
Heltid og deltid

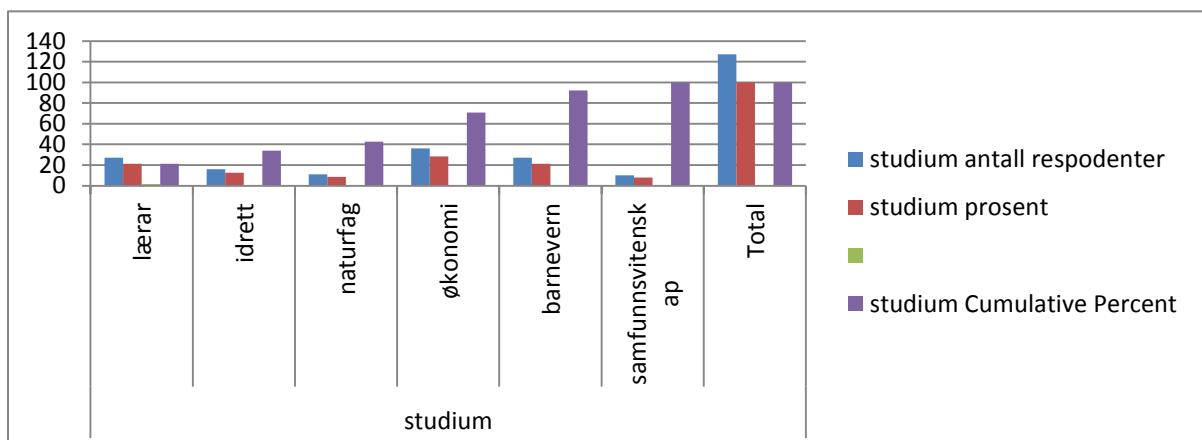
Kjønn

Alder

Studium

Støtte fra Mor og Far

